

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ»

ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013

‘ΣΥΝΘΕΣΗ’ – Σύνθεση Ιδεών, Μορφών και Εργαλείων για την
Πολιτιστική και Καλλιτεχνική Εκπαίδευση

Π5.1 Προτυποποίηση Τεκμηρίωσης Πινάκων

Δράση 2. Ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον τομέα του πολιτισμού και δημιουργία αντίστοιχου εκπαιδευτικού υλικού

Υποδράση 2.3. Εκπαιδευτική τεκμηρίωση πινάκων

ΙΕΛ – Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου / ΑΘΗΝΑ – Ερευνητικό Κέντρο
Καινοτομίας στις Τεχνολογίες της Πληροφορικής των Επικοινωνιών και της
Γνώσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΛΙΣΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Παράδειγμα ευρύτερου και στενότερου όρου στο AAT	21
Εικόνα 2. Ιεραρχική αναπαράσταση του AAT	24
Εικόνα 3. Παράδειγμα ιεραρχικής δόμησης μιας Έννοιας στο AAT	25
Εικόνα 4. Παράδειγμα πολυιεραρχίας στο AAT	25
Εικόνα 5. Παράδειγμα εμφάνισης μη προτιμώμενης “Έννοιας-γονιού” στην ιεραρχία του AAT	26
Εικόνα 6. Παράδειγμα εγγραφής όρων στο AAT	26
Εικόνα 7. Οι όροι της Εικόνας 10 στην ιεραρχία του AAT	27
Εικόνα 8. Παράδειγμα ημερομηνίας σχετικής με την εμφάνιση του όρου στη βιβλιογραφία.....	29
Εικόνα 9. Παράδειγμα της σχέσης Instance (Πραγμάτωση) του ULAN	33
Εικόνα 10. Παράδειγμα ιεραρχικής δόμησης στην Όψη Ομάδα Δημιουργών	33
Εικόνα 11. Παράδειγμα πολυιεραρχίας στο ULAN.....	34
Εικόνα 12. Παράδειγμα εμφάνισης μη προτιμώμενου κόμβου στην ιεραρχία του ULAN.....	34
Εικόνα 13. Παράδειγμα προτιμώμενου όρου στο ULAN	35
Εικόνα 14. Παράδειγμα μη αντεστραμμένου προτιμώμενου όρου	35
Εικόνα 15. Παράδειγμα ημερομηνίας σχετικής με την εμφάνιση του ονόματος στη βιβλιογραφία.....	36
Εικόνα 16. Παράδειγμα του προτιμώμενου ονόματος σε διαφορετικές γλώσσες.....	37
Εικόνα 17. Εμφάνιση πολλαπλών Ρόλων και Προτιμώμενος Ρόλος	37
Εικόνα 18. Ημερομηνία Έναρξης και Λήξης Προτιμώμενου όρου	37
Εικόνα 19. Παράδειγμα σημασιολογικών σχέσεων στο ULAN.....	38
Εικόνα 20. Παράδειγμα εμφάνισης της ιεραρχίας του TGN.....	40
Εικόνα 21. Τα προτεινόμενα επίπεδα για τη δόμηση της ιεραρχίας στο TGN.....	40
Εικόνα 22. Παράδειγμα πολυιεραρχίας στο TGN	41
Εικόνα 23. Εμφάνιση μη προτιμώμενου όρου στην ιεραρχία του TGN	41
Εικόνα 24. Παράδειγμα εμφάνισης προτιμώμενου όρου σε μια εγγραφή του ULAN	42
Εικόνα 25. Παράδειγμα εμφάνισης ονόματος προβολής.....	42
Εικόνα 26. Παράδειγμα ημερομηνίας σχετικής με τη χρήση του ονόματος	43
Εικόνα 27. Παράδειγμα εμφάνισης ονόματος σε διαφορετικές γλώσσες	43
Εικόνα 28. Παράδειγμα σημασιολογικής σχέσης στο TGN	43
Εικόνα 29. Παράδειγμα εμφάνισης της σχέσης μέρους-όλου στην ιεραρχία.....	44
Εικόνα 30. Παράδειγμα εμφάνισης της ιεραρχίας του CONA.....	45
Εικόνα 31. Παράδειγμα εμφάνισης προτιμώμενου όρου στο CONA.....	45
Εικόνα 32. Παράδειγμα διασύνδεσης πεδίων μιας εγγραφής του CONA με τα άλλα λεξιλόγια του Getty	48
Εικόνα 33. Παράδειγμα εμφάνισης έργου που έχει συμβάλει σε μια εγγραφή όρου στα λεξιλόγια του Getty και βιβλιογραφικών αναφορών.....	48

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας I. Κείμενα που απευθύνονται σε ενήλικες.....	6
Πίνακας II. Κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά.....	8
Πίνακας III. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για το μέσο μήκος λέξης στα δύο είδη κειμένων.....	11
Πίνακας IV. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για το μέσο μήκος πρότασης στα δύο είδη κειμένων.....	12
Πίνακας V. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για τη χρήση της παθητικής φωνής των ρημάτων στα δύο είδη κειμένων.....	13
Πίνακας VI. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για την αναλογία ουσιαστικών και επιθέτων στα δύο είδη κειμένων.....	13
Πίνακας VII. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για την αναλογία ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων.....	14
Πίνακας VIII. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για τη χρήση της γενικής στα δύο είδη κειμένων.....	15
Πίνακας IX. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για τη χρήση του συνδέσμου και στα δύο είδη κειμένων.....	15
Πίνακας X. Οι Όψεις (facets) της ιεραρχίας του AAT.....	19
Πίνακας XI. Οι όψεις του AAT και οι ιεραρχίες τους.....	21
Πίνακας XII. Ενδεικτικά παραδείγματα σημασιολογικών σχέσεων στο AAT.....	29
Πίνακας XIII. Οι Όψεις του ULAN.....	31
Πίνακας XIV, Οι Όψεις (Facets) της ιεραρχίας του ULAN.....	39
Πίνακας XV. Οι Όψεις της ιεραρχίας του CONA.....	44

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Πρόλογος	5
2. Γλωσσικές προδιαγραφές για τα κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά	6
2.1 Περιγραφή του δείγματος που χρησιμοποιήθηκε για τη στατιστική ανάλυση..	6
2.2 Περιγραφή των μετρικών που χρησιμοποιήθηκαν για τη στατιστική ανάλυση	9
2.3 Τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης	10
2.3.1 Σύγκριση των δύο ειδών κειμένων ως προς το μέσο μήκος λέξης	11
2.3.2 Σύγκριση των δύο ειδών κειμένων ως προς το μέσο μήκος πρότασης..	12
2.3.3 Σύγκριση των δύο ειδών κειμένων ως προς τη χρήση ρημάτων σε παθητική φωνή.....	12
2.3.4 Σύγκριση της αναλογίας ουσιαστικών και επιθέτων στα δύο είδη κειμένων	13
2.3.5 Σύγκριση της αναλογίας ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων	14
2.3.6 Η χρήση της γενικής στα δύο είδη κειμένων	14
2.3.7 Η χρήση του συνδέσμου και στα δύο είδη κειμένων.....	15
2.3.8 Η μελέτη του λεξιλογίου στα δύο είδη κειμένων.....	16
2.3.9 Συμπεράσματα	16
3. Θησαυροί όρων	18
3.1 Εισαγωγή	18
3.2 Τα ελεγχόμενα λεξιλόγια (θησαυροί) του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty	18
3.2.1 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Art & Architecture Thesaurus (AAT).....	19
3.2.2 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Union List of Artist Names (ULAN).....	30
3.2.3 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Thesaurus of Geographic Names (TGN)	38
3.2.4 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Cultural Objects Name Authority(CONA)	43
4. Προδιαγραφές τεκμηρίωσης των πινάκων	49
Βιβλιογραφία	52
Παράρτημα 1	53

1. Πρόλογος

Το παρόν παραδοτέο εισάγει τις προδιαγραφές προς τις οποίες θα προσαρμοστεί η τεκμηρίωση. Αποτελεί μοναδική πρωτοτυπία της παρούσας εργασίας η προσπάθεια να μελετηθεί η υφολογική διαφορά των γραπτών κειμένων που απευθύνονται σε παιδιά από αυτά που απευθύνονται σε ενήλικες έτσι ώστε ανάλογα να διαμορφωθεί και η τεκμηρίωση στην Βάση Δεδομένων του ιδρύματος (Κεφάλαιο 2). Στο Κεφάλαιο 3 περιγράφονται σαφώς τα λεξιλόγια Getty με τα οποία θα είναι συμβατοί οι θησαυροί που θα αναπτυχθούν για τις τεκμηριωτικές ανάγκες του έργου. Τέλος, στο Κεφάλαιο 4 δίνονται προδιαγραφές για την διατύπωση των διαφόρων πληροφοριών που συνιστούν την τεκμηρίωση ενός κινητού μνημείου (χρονολογίες, διαστάσεις κλπ).

2. Γλωσσικές προδιαγραφές για τα κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά

Στην προσπάθειά μας να προδιαγράψουμε τα γλωσσικά χαρακτηριστικά των κειμένων που απευθύνονται σε παιδιά αποφασίσαμε να συγκρίνουμε με χρήση στατιστικών τεχνικών κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά και κείμενα που απευθύνονται σε ενήλικες. Στόχος μας ήταν να εντοπίσουμε μέσα από τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων τυχόν διαφορές που προκύπτουν ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων. Από τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής προκύπτουν προδιαγραφές για τη γλώσσα που ενδείκνυται να χρησιμοποιηθεί για την τεκμηρίωση των πινάκων του Σπύρου Παπαλουκά σε εκείνα τα τμήματά της που απευθύνονται στα παιδιά.

2.1 Περιγραφή του δείγματος που χρησιμοποιήθηκε για τη στατιστική ανάλυση

Σαν δείγμα για τη στατιστική μας μελέτη χρησιμοποιήθηκαν 96 κείμενα. Από αυτά 48 απευθύνονται σε ενήλικους (Πίνακας I) και 48 σε παιδιά (Πίνακας II). Τα κείμενα που απευθύνονται σε ενήλικους περιέχουν κυρίως κείμενα από το σχολικό βιβλίο της Λογοτεχνίας της Γ' Λυκείου, αλλά και μυθιστορήματα (βλ. Παράρτημα 1). Θεωρήσαμε ότι τα κείμενα της Λογοτεχνίας της Γ' Λυκείου απευθύνονται σε νέους που είναι πολύ κοντά στην ενηλικίωση (αφού απευθύνονται στους μαθητές της Γ' Λυκείου που είναι περίπου 17 ετών) και κατά συνέπεια και σε ενήλικες. Από την άλλη μεριά, σαν κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά θεωρήσαμε τα κείμενα που βρίσκονται στα σχολικά βιβλία της Λογοτεχνίας του Δημοτικού και του Γυμνασίου με την έννοια ότι τα κείμενα που βρίσκονται μέσα στα βιβλία αυτά έχουν επιλεγεί για να απευθύνονται σε μαθητές ηλικίας από 6 ως 15 ετών. Επιπλέον, για να συμπληρωθεί το δείγμα μας χρησιμοποιήσαμε και ορισμένα παιδικά μυθιστορήματα ή παραμύθια των οποίων τουλάχιστον το βασικό κοινό στο οποίο απευθύνονται είναι τα παιδιά, χωρίς βέβαια αυτό να αποκλείει ότι μπορούν να διαβαστούν και από ενήλικες (Παράρτημα 1).

Πίνακας I. Κείμενα που απευθύνονται σε ενήλικες

Τίτλος	Συγγραφέας	Ηλικία
Λευκή ευθεία γραμμή	Μιχάλης Φακίνος	Μυθιστόρημα
Με λυμένο χειρόφρενο	Μάρτυ Λάμπρου	Μυθιστόρημα
Ο λάκκος	Τόλης Καζαντζής	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Μια ιστορία της αντίστασης	Τατιάνα Γκρίση -Μιλλιέξ	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Πολιορκία	Αλέξανδρος Κοτζιάς	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Τα ψάθινα καπέλα	Μαργαρίτα Λυμπεράκη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Δικαιοσύνη	Χριστόφορος Μηλιώνης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Σιγά, ρε φίλε!	Μάρω Λεονάρδου	Μυθιστόρημα
Μνήμη	Στρατής Τσίρκας	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Οι νεκροί περιμένουν.	Διδώ Σωτηρίου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Το φύλλο	Βασίλης Βασιλικός	Κείμενα Νεοελληνικής

Π5.1Προτυποποίηση Τεκμηρίωσης Πινάκων

Στο δρόμο για το Βούπερταλ	Δημήτρης Νόλλας	Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Άνθρωποι και σπίτια	Ανδρέας Φραγκιάς	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Παναγιώτης	Θανάσης Βαλτινός	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Τα ρέστα	Κώστας Ταχτσής	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Η τελετή	Γιώργης Γιατρομανωλάκης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Η ανάσταση του Μάικλ Τζάκσον	Δημήτρης Σωτάκης	Μυθιστόρημα
Ο έρωτας του αμπελουργού	Πόπη Διακαινισάκη	Μυθιστόρημα
Σοροκάδα	Νίκος Κάσδαλης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Ο καπετάν –Μιχάλης	Νίκος Καζαντζάκης	Μυθιστόρημα
Για τον πατέρα μου	Λάνα Μανδύλα	Μυθιστόρημα
Η ζωή είναι ένα σύνολο από	Πέτρος Βουνισέας	Μυθιστόρημα
Σώματα και χρώματα	Τάκης Κουφόπουλος	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Εφτά καρδιές	Λέττα Βασιλείου	Μυθιστόρημα
Εγκληματικά Ασύστολα	Λάκης Φουρουκλάς	Διηγήματα
Το φαράκι της γυάλας	Μάριος Χάκκας.	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Εμάς άραγε ποιος θα μας κοιτάξει;	Περικλής Σφυρίδης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Το αιώνιο ρολόι	Νατάσα Κεσμέτη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Οικογενειακή πορσελάνη	Νίκος Κουφάκης	Μυθιστόρημα
Μνήμες χαμένες στην άμμο	Ιφιγένεια-Ειρήνη Τέκου	Μυθιστόρημα
Made in Latin America	Δημήτρης Δεγαμινιώτης	Διήγημα
† 13-12-43	Γιώργος Ιωάννου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Κοίταξέ με για να δω ποια είμαι	Δάφνη Καλογεροπούλου	Μυθιστόρημα
Θερμά θαλάσσια λουτρά	Ηλίας Χ. Παπαδημητρακόπουλος	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Παλιά και λησμονημένα	Μένης Κουμανταρέας	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Σκαριμπτικό αλλιώτικο	Ν.Δ. Τριανταφυλλόπουλος	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Το φράγμα	Σπύρος Πλασκοβίτης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
[Η αυτοκτονία του Σοφοκλή] (απόσπασμα από Το Κιβώτιο)	Άρης Αλεξάνδρου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Άχνα	Στρατής Χαβιάρας	Μυθιστόρημα
Μυθολογία	Νίκος Μπακόλας	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Το ποτάμι	Αντώνης Σαμαράκης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Ο Σιούλας ο ταμπάκος	Δημήτρης Χατζής	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Επιστροφή στο πατρικό σπίτι.	Ρέα Γαλανάκη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Από το στόμα της παλιάς Remington	Γιάννης Πάνου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Οι φωτογραφίες	Πέτρος Αμπατζόγλου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Ο βοηθός των χαμένων	Γεώργιος Χειμωνάς	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
Ο βασιλιάς του τρακ	Μαρία Πετρίτση	Μυθιστόρημα

Π5.1Προτυποποίηση Τεκμηρίωσης Πινάκων

Το σύννεφο	Μήτσος Αλεξανδρόπουλος	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γενικού Λυκείου
------------	------------------------	---

Πίνακας II. Κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά

Τίτλος	Συγγραφέας	Ηλικία
Η γνωριμία με τη Μόνικα	Κοσμάς Πολίτης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Συνάντηση στο διάστημα	ΚίραΣίνου	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Το συρματόπλεγμα του αίσχους	Χριστόφορος Μηλιώνης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Η διαδήλωση	Γιώργος Θεοτοκάς	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Ο Κωσταντής	ΛίτσαΨαραύτη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Το ψάρι στο χώμα	Μυρτιά Φραγκοπούλου	Παιδικό Μυθιστόρημα
Πάσχα τ' Απρίλη	Σωτήρης Δημητρίου.	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Η μεταμφίεση	Ρέα Γαλανάκη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Το πορτοκάλι και η ηλιαχτίδα	Μάνος Κοντολέων	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Οι Κυριακές στη θάλασσα	Μαργαρίτα Λυμπεράκη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Ο τόπος και η ουσία	Γρηγόριος Ξενόπουλος	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Παππούς και εγγονή	Φωτεινή Φραγκούλη	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Ένα τόπι χρωματιστό	Μιμικά Κρανάκη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Οι φίλοι μας οι τσιγγάνοι	Ελένη Σαραντίτη	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Ο Σαρλό και το θάνατο νερό	Ντίνος Δημόπουλος	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Τα κόκκινα λουστρίνια	Ειρήνη Μάρα	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Τα πράγματα στρώνουν περισσότερο	Τούλα Τίγκα	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Ο Ευύχιος Καλλέργης και η συλλογή με τους εφιάλτες	Παναγιώτης Τσιρίδης	Παιδικό Μυθιστόρημα
Το αεράκι και η καμινάδα	ΕυριδίκηΑμανατίδου	Παιδικό μυθιστόρημα
Ο ασημένιος δρόμος	Γιώργος Μπόντης	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Ένας αλλιώτικος ποδοσφαιρικός αγώνας	Παντελής Καλιότσος.	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Παιδική μνήμη	Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Η Ασπραδενή στο νέο σχολείο της	Ευγενία Φακίνου	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Η μαμά μας η θάλασσα	Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Όπου η τρελούτσικη γίνεται ένας ήλιος αρμυρός, ήλιος θαλασσινός	Ζωή Βαλάση	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Ο πρασινοσκούφης	ΠιπίναΤσιμικάλη	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Τα ζα	Στρατής Μυριβίλης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Άνθρωποι και δελφίνια	Αντώνης Σουρούνης	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου

Να σαι καλά δάσκαλε	Γιώργος Ιωάννου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Οι πιτσιρίκοι	Δημήτρης Ψαθάς.	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Έκτακτα μέτρα στη Λιλιπούπολη για το νέφος	ΜαριανίναΚριεζή	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Αναμνήσεις της Κωνσταντίνας από τη Γερμανία	Άλκη Ζέη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Η Κατερίνα και ο αόρατος στο σκοτάδι	Μάρω Λοϊζου	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Ο ωραίος Δαρείος	Σοφία Ζαραμπούκα.	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Τα φαντάσματα	Μαρία Ιορδανίδου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου
Η τελευταία αρκούδα της Πίνδου.	Δημήτρης Χατζής	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Ο αστρολάβος	Φώτης Κόντογλου	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Λιοντάρι και αγριόχοιρος	Αίσωπος	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Γ' & Δ' Δημοτικού)
Η καρδούλα	Σοφία Φίλντιση	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Όταν πρωτοκατέβηκα στη Σμύρνη	Διδώ Σωτηρίου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Πρώτες ενθύμησες	Πηνελόπη Δέλτα	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου
Η ασπρούδα	Ελένη Χωρεάνθη	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Η εσχάτη των ποιινών	Νίκος Χουλιάρας	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Και πάλι στο σχολείο	ΖωρζΣαρρή	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν	Έλλη Αλεξίου	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου
Στη βουνοπλαγιά της χαράς	Κατερίνα Παπαφράγκου	Παραμύθι
Δρακοπαραμύθι	Αγγελική Βαρελλά	Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων (Ε' & ΣΤ' Δημοτικού)
Η ψυχή του νησιού	Μέλπω Αξιώτη	Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου

2.2 Περιγραφή των μετρικών που χρησιμοποιήθηκαν για τη στατιστική ανάλυση

Για τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα PSPP. Το PSPP είναι ένα εργαλείο στατιστικής ανάλυσης δεδομένων το οποίο διατίθεται σαν ελεύθερο λογισμικό (<http://www.gnu.org/software/pspp/>).

Τα κείμενα στα οποία στηρίζεται η έρευνα έχουν διαφορετικό μέγεθος όσον αφορά τον αριθμό των λέξεων. Αυτό θα μπορούσε να μας δώσει λάθος αποτελέσματα όταν κάποιες μετρικές συγκρίνονται ως απόλυτες τιμές. Το να επιλέξουμε π.χ. τρεις σελίδες από κάθε κείμενο επίσης δεν βοηθάει στο να έχουμε ίδιο μέγεθος κειμένου γιατί το μέγεθος μετρημένο σε αριθμό σελίδων εξαρτάται και από άλλους παράγοντες όπως γραμματοσειρά, περιθώρια, μέγεθος σελίδας κ.α.

Με βάση το παραπάνω και έστω:

- χ το μέγεθος του κειμένου σε χαρακτήρες (χωρίς κενά και σημεία στίξης)
- λ το μέγεθος του κειμένου σε λέξεις

- π το μέγεθος του κειμένου σε προτάσεις
 - ε ο αριθμός των επιθέτων του κειμένου
 - ο ο αριθμός των ουσιαστικών του κειμένου
 - ογ ο αριθμός των ουσιαστικών/επιθέτων του κειμένου σε γενική
 - ρ ο αριθμός των ρημάτων του κειμένου
 - ρπ ο αριθμός των ρημάτων παθητικής φωνής του κειμένου
- οριστικοποιήσαμε τις μετρικές που χρησιμοποιήθηκαν ως εξής:
- *μέσο μήκος προτάσεων (λ/π)*: περιγράφει τη σχέση του πλήθους λέξεων ανά πρόταση στα παιδικά κείμενα σε σχέση με το πλήθος λέξεων ανά πρόταση στα κείμενα για μεγάλους για να δούμε αν και σε ποιο είδος έχουμε μεγαλύτερες προτάσεις.
 - *μέσο μήκος λέξεων (χ/λ)*: περιγράφει το μέσο μήκος λέξης σε χαρακτήρες στα παιδικά κείμενα σε σχέση με το μέσο μήκος λέξης σε χαρακτήρες στα κείμενα για μεγάλους.
 - *αναλογία των ουσιαστικών και των επιθέτων σε σχέση με τα επίθετα και τα ουσιαστικά του που βρίσκονται σε γενική (ογ/(ο+ε))*: Αυτή η μετρική χρησιμοποιήθηκε για να διαπιστώσουμε αν και σε ποιο βαθμό χρησιμοποιείται περισσότερο η γενική των ουσιαστικών και των επιθέτων σε κάποιο από τα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε. Σημειώνουμε ότι για τις μετρήσεις ελήφθησαν υπόψη οι ανοιχτές γενικές των ονομάτων και όχι τύποι όπως μου, σου κτλ.
 - *αναλογία ουσιαστικών και επιθέτων σε κάθε είδος κειμένου (ο/ε)*: Η μετρική αυτή χρησιμοποιήθηκε για να ερευνήσουμε αν και κατά πόσο σε κάποιο από τα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε χρησιμοποιούνται περισσότερο τα ουσιαστικά έναντι των επιθέτων ή και το αντίστροφο.
 - *αναλογία ουσιαστικών ρημάτων σε κάθε είδος κειμένου (ο/ρ)*: Αυτή η μετρική χρησιμοποιήθηκε για να διαπιστώσουμε αν και σε ποιο βαθμό σε κάποιο από τα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε στατιστικά χρησιμοποιούνται περισσότερο τα ουσιαστικά ή τα ρήματα.
 - *αναλογία του συνδέσμου και σε σχέση με το συνολικό αριθμό των λέξεων κάθε κειμένου*: η μετρική αυτή χρησιμοποιήθηκε για να διαπιστωθεί αν και κατά πόσο ο *σύνδεσμος* και χρησιμοποιείται περισσότερο σε κάποιο από τα δύο είδη κειμένου πράγμα που θα σήμαινε ότι στο συγκεκριμένο είδος κειμένου ο λόγος είναι περισσότερο σύνθετος.
 - *αναλογία των ρημάτων σε παθητική φωνή σε σχέση με τον αριθμό των ρημάτων του κειμένου(ρπ/ρ)*: η μετρική αυτή χρησιμοποιήθηκε για να διαπιστώσουμε αν και σε ποιο βαθμό κάποια από τις δύο φωνές είναι πιο συχνή σε κάποιο από τα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε.
- Τέλος, μετρήθηκε η συχνότητα εμφάνισης κάθε λέξης και στα δύο είδη κειμένου. Αυτή η μέτρηση μας έδωσε τη δυνατότητα για ποιοτικές παρατηρήσεις σε σχέση με το λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται σε κάθε ένα από τα δύο είδη κειμένου (βλ.1.3.8)

2.3 Τα αποτελέσματα της στατιστικής ανάλυσης

Όλες οι μεταβλητές που περιγράφονται στο προηγούμενο κεφάλαιο είναι εξαρτημένες μεταβλητές. Υπόθεση εργασίας για μας ήταν το ότι αυτές οι μεταβλητές εξαρτώνται από το είδος των κειμένων, το οποίο αποτελεί ανεξάρτητη κατηγορική μεταβλητή με 2 κατηγορίες. Λόγω του είδους των μεταβλητών μας και της μεταξύ τους σχέσης αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε το t-τεστ για να αναλύσουμε τη

διασταύρωσή τους. Ειδικότερα χρησιμοποιήσαμε το t-τεστ για ανεξάρτητα δείγματα. Το t-τεστ για ανεξάρτητα δείγματα εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που θέλουμε να συγκρίνουμε δύο ομάδες μετρήσεων από διαφορετικά δείγματα (στην περίπτωσή μας τα κείμενα που απευθύνονται σε ενήλικες και τα κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά και το καθένα από αυτά έχει διαφορετικό συγγραφέα) κάθε φορά προς μια εξαρτημένη μεταβλητή.

Στη συνέχεια του κεφαλαίου περιγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της σύγκρισης της ανεξάρτητης μεταβλητής με κάθε εξαρτημένη μεταβλητή.

2.3.1 Σύγκριση των δύο ειδών κειμένων ως προς το μέσο μήκος λέξης

Το PSPRP παράγει δύο πίνακες αποτελεσμάτων για το t-τεστ για ανεξάρτητα δείγματα (Πίνακας III):

Ο πρώτος πίνακας (Group Statistics) παρέχει χρήσιμη περιγραφική στατιστική για τις ομάδες που συγκρίναμε, συμπεριλαμβανομένου του μέσου όρου και της απόκλισης από αυτόν. Ως προς το μέσο μήκος λέξης σε κάθε είδος κειμένου βλέπουμε και στα δύο είδη κειμένων το μέσο μήκος λέξης είναι περίπου το ίδιο -- 4.80 στα παιδικά κείμενα και 4.88 στα κείμενα για ενήλικους και δεν υπάρχει απόκλιση από το μέσο όρο-- περίπου 0.20 και για τα δύο είδη. Ο δεύτερος πίνακας (Independent Samples Test) στην ουσία παρέχει τα πραγματικά αποτελέσματα του t-τεστ. Οι δύο πρώτες στήλες παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του κριτηρίου Levene για την ισότητα των διακυμάνσεων των δύο ομάδων, που είναι μια από τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του κριτηρίου t. Για να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε το κριτήριο t θα πρέπει το αποτέλεσμα από το Levene τεστ να είναι στατιστικά μη σημαντικό (υποδηλώνοντας με αυτόν τον τρόπο ότι οι δύο διακυμάνσεις είναι ίδιες - δηλ το Sig. θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο από το 0,05). Στην περίπτωση αυτή το αποτέλεσμα του Levene τεστ δεν είναι στατιστικά σημαντικό (0,49>0,05) οπότε εφαρμόζουμε το κριτήριο t και διαβάζουμε την πρώτη γραμμή του πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική (Sig. 0,06>0,05) οπότε συνάγουμε το συμπέρασμα ότι το μέσο μήκος λέξης δεν επηρεάζεται από το είδος του κειμένου.

Πίνακας III. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για το μέσο μήκος λέξης στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
μέσο μήκος λέξης σε χαρακτήρες child	48	4.80	.20	.03
adult	48	4.88	.22	.03

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
μέσο μήκος λέξης σε χαρακτήρες	Equal variances assumed	.48	.49	-1.93	94.00	.06	-.08	.04	-.17	.00
	Equal variances not assumed			-1.93	93.50	.06	-.08	.04	-.17	.00

Η σύγκριση του μέσου μήκους λέξης μεταξύ των κατηγοριών “κείμενα για ενήλικες” (M = 4.88, SD = .22) και “κείμενα για παιδιά” (M = 4.80, SD = 0.20) δείχνει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = -1.93$, $p = 0.06$.

2.3.2 Σύγκριση των δύο ειδών κειμένων ως προς το μέσο μήκος πρότασης

Στον Πίνακα IV, που περιέχει τα αποτελέσματα της σύγκρισης των δύο ειδών κειμένων που μελετήσαμε ως προς το μήκος της πρότασης σε λέξεις, βλέπουμε ότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στον πίνακα Group Statistics το μέσο μήκος πρότασης στα κείμενα για παιδιά, είναι σημαντικά μικρότερο από το μέσο μήκος πρότασης στα κείμενα για ενήλικες (12,83 λέξεις ανά πρόταση στα κείμενα για παιδιά και 16,06 λέξεις ανά πρόταση στα κείμενα για μεγάλους). Επίσης από αυτόν τον πίνακα φαίνεται ότι η απόκλιση από το μέσο όρο είναι μεγαλύτερη στα κείμενα για ενήλικες απ' ό,τι στα κείμενα για παιδιά (1,12 στα κείμενα για ενήλικες και 0,65 στα κείμενα για παιδιά). Στον πίνακα Independent Sample test βλέπουμε τα αποτελέσματα του t-τεστ. Το κριτήριο Levene είναι στατιστικά σημαντικό ($0,02 < 0,05$) οπότε διαβάζουμε τη δεύτερη γραμμή του Πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων είναι στατιστικά σημαντική (Sig. $0,01 < 0,05$) οπότε το μέσο μήκος πρότασης επηρεάζεται από το είδος του κειμένου. Συγκεκριμένα, φαίνεται ότι το μέσο μήκος πρότασης στα κείμενα για ενήλικους είναι μεγαλύτερο από ότι στα κείμενα για παιδιά.

Πίνακας IV. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για το μέσο μήκος πρότασης στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
μέσο μήκος πρότασης σε λέξεις child	48	12.83	4.54	.65
adult	48	16.06	7.73	1.12

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
μέσο μήκος πρότασης σε λέξεις	Equal variances assumed	5.37	.02	-2.50	94.00	.01	-3.23	1.29	-5.80	-.66
	Equal variances not assumed			-2.50	75.95	.01	-3.23	1.29	-5.81	-.65

Η σύγκριση του μέσου μήκους πρότασης μεταξύ των κατηγοριών "κείμενα για ενήλικες" ($M = 16.06$, $SD = 7.73$) και "κείμενα για παιδιά" ($M = 12.83$, $SD = 1.12$) δείχνει ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = -2.50$, $p = 0.01$

2.3.3 Σύγκριση των δύο ειδών κειμένων ως προς τη χρήση ρημάτων σε παθητική φωνή

Ο Πίνακας V περιέχει τα αποτελέσματα της μέτρησης της χρήσης της παθητικής φωνής των ρημάτων στα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στον πίνακα Group Statistics η χρήση της παθητικής φωνής στα δύο είδη κειμένων είναι περίπου η ίδια -- 0,23 στα κείμενα για παιδιά και 0,24 στα κείμενα για μεγάλους -- ενώ η απόκλιση από το μέσο όρο είναι 0,05 στα κείμενα για παιδιά και 0,04 στα κείμενα για μεγάλους. Στον πίνακα Independent Samples Test βλέπουμε ότι το αποτέλεσμα του Levene τεστ δεν είναι στατιστικά σημαντικό ($0,25 > 0,05$) οπότε εφαρμόζουμε το κριτήριο t και διαβάζουμε την πρώτη γραμμή του πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική (Sig. $0,59 > 0,05$) πράγμα που σημαίνει ότι η χρήση της παθητικής φωνής στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική οπότε δεν επηρεάζεται από το είδος του κειμένου.

Πίνακας V. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για τη χρήση της παθητικής φωνής των ρημάτων στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
ρήματα σε παθητική φωνή (%) child	48	.23	.05	.01
adult	48	.24	.04	.01

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
ρήματα σε παθητική φωνή (%)	1.32	.25	-.55	94.00	.59	.00	.01	-.02	.01
			-.55	91.33	.59	.00	.01	-.02	.01

Η σύγκριση της χρήσης της παθητικής φωνής στις κατηγορίες “κείμενα για ενήλικες” ($M = 0.24$, $SD = 0.05$) και “κείμενα για παιδιά” ($M = 0.23$, $SD = 0.04$) δείχνει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = -.55$, $p = .59$

2.3.4 Σύγκριση της αναλογίας ουσιαστικών και επιθέτων στα δύο είδη κειμένων

Ο Πίνακας VI περιέχει τα αποτελέσματα της μέτρησης της αναλογίας ουσιαστικών και επιθέτων στα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στον πίνακα Group Statistics η αναλογία ουσιαστικών και επιθέτων στα δύο είδη κειμένων είναι περίπου η ίδια -- 0,33 στα κείμενα για παιδιά και 0,34 στα κείμενα για μεγάλους -- ενώ η απόκλιση από το μέσο όρο είναι 0,07 στα κείμενα για παιδιά και 0,10 στα κείμενα για μεγάλους. Στον πίνακα Independent Samples Test βλέπουμε ότι το αποτέλεσμα του Levene τεστ δεν είναι στατιστικά σημαντικό ($0,08 > 0,05$) οπότε εφαρμόζουμε το κριτήριο t και διαβάζουμε την πρώτη γραμμή του πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική ($Sig. 0,28 > 0,05$) πράγμα που σημαίνει ότι η διαφορά της αναλογίας ουσιαστικών και επιθέτων ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική οπότε δεν επηρεάζεται από το είδος του κειμένου.

Πίνακας VI. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για την αναλογία ουσιαστικών και επιθέτων στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
adj_per_nouns_ratio child	48	.33	.07	.01
adult	48	.34	.10	.01

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
adj_per_nouns_ratio	3.09	.08	-1.08	94.00	.28	-.02	.02	-.05	.02
			-1.08	86.27	.28	-.02	.02	-.05	.02

Η σύγκριση της χρήσης αναλογίας ουσιαστικών και επιθέτων στις κατηγορίες “κείμενα για ενήλικες” ($M = 0.34, SD = 0.10$) και “κείμενα για παιδιά” ($M = 0.33, SD = 0.07$) δείχνει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = -1.08, p = 0.28$

2.3.5 Σύγκριση της αναλογίας ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων

Ο Πίνακας VII περιέχει τα αποτελέσματα της μέτρησης της αναλογίας ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στον πίνακα Group Statistics η αναλογία ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων είναι περίπου η ίδια -- 1,25 στα κείμενα για παιδιά και 1,28 στα κείμενα για μεγάλους -- ενώ η απόκλιση από το μέσο όρο είναι 0,30 στα κείμενα για παιδιά και 0,40 στα κείμενα για μεγάλους. Στον πίνακα Independent Samples Test βλέπουμε ότι το αποτέλεσμα του Levene τεστ δεν είναι στατιστικά σημαντικό ($0,57 > 0,05$) οπότε εφαρμόζουμε το κριτήριο t και διαβάζουμε την πρώτη γραμμή του πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική ($\text{Sig. } 0,07 > 0,05$) πράγμα που σημαίνει ότι η διαφορά της αναλογίας ουσιαστικών και ρημάτων ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική οπότε δεν επηρεάζεται από το είδος του κειμένου.

Πίνακας VII. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για την αναλογία ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
noun_to_verb_ratio child	48	1.25	.30	.04
adult	48	1.28	.34	.05

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
noun_to_verb_ratio	Equal variances assumed	.32	.57	-.46	94.00	.64	-.03	.07	-.16	.10
	Equal variances not assumed			-.46	92.44	.64	-.03	.07	-.16	.10

Η σύγκριση της χρήσης αναλογίας ουσιαστικών και επιθέτων στις κατηγορίες “κείμενα για ενήλικες” ($M = 1.28, SD = .34$) και “κείμενα για παιδιά” ($M = 1.25, SD = 0.30$) δείχνει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = -0.46, p = 0.64$

2.3.6 Η χρήση της γενικής στα δύο είδη κειμένων

Ο Πίνακας VIII περιέχει τα αποτελέσματα της μέτρησης της χρήσης της γενικής στα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στον πίνακα Group Statistics η αναλογία ουσιαστικών και ρημάτων στα δύο είδη κειμένων είναι ακριβώς η ίδια -- 0,08 και στα δύο είδη κειμένων -- ενώ η απόκλιση από το μέσο όρο είναι 0,03 και στα δύο είδη κειμένων. Στον πίνακα Independent Samples Test βλέπουμε ότι το αποτέλεσμα του Levene τεστ δεν είναι στατιστικά σημαντικό ($0,61 > 0,05$) οπότε εφαρμόζουμε το κριτήριο t και διαβάζουμε την πρώτη γραμμή του πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική ($\text{Sig. } 0,24 > 0,05$) πράγμα που σημαίνει ότι η διαφορά στη χρήση της γενικής ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική οπότε δεν επηρεάζεται από το είδος του κειμένου.

Πίνακας VIII. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για τη χρήση της γενικής στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
genitive_ratio child	48	.08	.03	.01
adult	48	.08	.03	.00

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
genitive_ratio	Equal variances assumed	.25	.61	-1.19	94.00	.24	-.01	.01	-.02	.01
	Equal variances not assumed			-1.19	93.99	.24	-.01	.01	-.02	.01

Η σύγκριση της χρήσης της γενικής στις κατηγορίες “κείμενα για ενήλικες” ($M = .08$, $SD = .03$) και “κείμενα για παιδιά” ($M = .08$, $SD = .03$) δείχνει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = -1.19$, $p = 0.24$

2.3.7 Η χρήση του συνδέσμου και στα δύο είδη κειμένων

Ο Πίνακας IX περιέχει τα αποτελέσματα της μέτρησης της χρήσης του συνδέσμου και στα δύο είδη κειμένων που μελετήσαμε. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που εμφανίζονται στον πίνακα Group Statistics η χρήση του συνδέσμου και στα δύο είδη κειμένων είναι ακριβώς η ίδια -- 0,05 και στα δύο είδη κειμένων -- ενώ η απόκλιση από το μέσο όρο είναι 0,01 και στα δύο είδη κειμένων. Στον πίνακα Independent Samples Test βλέπουμε ότι το αποτέλεσμα του Levene τεστ δεν είναι στατιστικά σημαντικό ($0,09 > 0,05$) οπότε εφαρμόζουμε το κριτήριο t και διαβάζουμε την πρώτη γραμμή του πίνακα. Βλέπουμε ότι η διαφορά του κριτηρίου t ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική ($Sig. 0,13 > 0,05$) πράγμα που σημαίνει ότι η διαφορά στη χρήση του συνδέσμου και ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων δεν είναι στατιστικά σημαντική οπότε δεν επηρεάζεται από το είδος του κειμένου.

Πίνακας IX. Τα αποτελέσματα του t-τεστ για τη χρήση του συνδέσμου και στα δύο είδη κειμένων

Group Statistics

κατηγορία	N	Mean	Std. Deviation	S.E. Mean
ke_per_words_ratio child	48	.05	.01	.00
adult	48	.05	.01	.00

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ke_per_words_ratio	Equal variances assumed	2.96	.09	1.54	94.00	.13	.00	.00	.00	.01
	Equal variances not assumed			1.54	86.64	.13	.00	.00	.00	.01

Η σύγκριση της χρήσης της γενικής στις κατηγορίες “κείμενα για ενήλικες” ($M = 0.05$, $SD = 0.01$) και “κείμενα για παιδιά” ($M = 0.05$, $SD = 0.01$) δείχνει ότι δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά, $t = 1.54$, $p = 0.13$

2.3.8 Η μελέτη του λεξιλογίου στα δύο είδη κειμένων

Στο πλαίσιο της στατιστικής ανάλυσης που πραγματοποιήσαμε μετρήθηκε η συχνότητα εμφάνισης κάθε λέξης και στα δύο είδη κειμένου. Η μέτρηση αυτή μας έδωσε τη δυνατότητα για ποιοτικές παρατηρήσεις σχετικά με το λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται σε κάθε είδος κειμένου, οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια της ενότητας.

Όπως φάνηκε από την ποιοτική μελέτη του λεξιλογίου οι δύο “γλώσσες” δηλαδή η γλώσσα που χρησιμοποιείται στα κείμενα για παιδιά και η γλώσσα που χρησιμοποιείται στα κείμενα για ενήλικες δεν έχουν πολλές διαφορές. Ωστόσο παρατηρήσαμε τα εξής:

1. Υπάρχουν λέξεις που προτιμώνται στα παιδικά κείμενα και δεν εμφανίζονται καθόλου στα κείμενα των ενηλίκων. Αυτές είναι:
 - κατασκευασμένα ονόματα
 - λέξεις που αναφέρονται στο φυσικό περιβάλλον (ονόματα ζώων, χώρων)
2. Υπάρχουν λέξεις που δεν εμφανίζονται καθόλου στα παιδικά κείμενα και εμφανίζονται λίγες φορές στα κείμενα των ενηλίκων. Αυτά που οι ενήλικες λένε λίγες φορές και τα παιδιά δεν τα λένε καθόλου φαίνεται ότι μπορούν να ομαδοποιηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:
 - Λέξεις που έχουν δύσκολο νόημα και για τους μεγάλους και για τα παιδιά: πχ. άλλως, άνευρος, άραχλος, άρδην, άσπονδος, έκλυτος, αγρεπαύλεις, αδυσώπητος, ενδόμυχος, κενοτάφιο, μετουσιώνω, ψωροφύτης, ατέρμονος, κτλ
 - Δύσκολες έννοιες για τα παιδιά: πχ. ταπεινοφροσύνη, σύγκορμος, συγκυρία, πεποίθηση, μισοδιανοούμενος, μεγαλόπνοος, διαταραγμένος, διαφεντεύω, διαφθείρω, βαρύγδουπα κτλ
 - Λέξεις και έννοιες που έχουν να κάνουν με πράγματα με τα οποία τα παιδιά δεν ασχολούνται και δεν εμπíπτουν στα ενδιαφέροντά τους π.χ. ατζέντα, δάνειο, δίκη, δεσμίδα, εισόδημα, εκλογή, εμπορεύομαι, εξαγοράζω, ψυχανάλυση κτλ.
3. Φαίνεται ακόμα ότι στα παιδικά κείμενα αποφεύγονται λέξεις που δηλώνουν καταστάσεις δυσάρεστες για τα παιδιά. Λέξεις όπως αυτοκτονία, αυτοκτονώ, αυτοουργός, αυτοχειρία, γιατρός, γιατρεία, αρρώστια, χωρισμένος, φτωχός, φτωχολογιά, φτωχαδάκι, θάνατος. Στη μεγαλύτερη πλειοψηφία τους αυτές οι λέξεις ή δε χρησιμοποιούνται καθόλου στα παιδικά κείμενα ή χρησιμοποιούνται ελάχιστα.
4. Σε ότι αφορά τις Ονομασμένες Οντότητες (Named Entities) παρατηρούμε ότι οι κατανομές στα δύο είδη κειμένων είναι παρόμοιες, με τα κείμενα των ενηλίκων να έχουν μια ελαφρά μεγαλύτερη τάση για τη χρήση κύριων ονομάτων. Επίσης στα παιδικά κείμενα δε συναντώνται καθόλου συντομογραφίες.

2.3.9 Συμπεράσματα

Από τη στατιστική ανάλυση των δύο ειδών κειμένων προέκυψε ότι τα κείμενα διαφοροποιούνται κυρίως ως προς το μήκος της πρότασης. Οι προτάσεις στα κείμενα που απευθύνονται σε ενήλικες είναι μεγαλύτερες απ’ ότι οι προτάσεις που

χρησιμοποιούνται στα παιδικά κείμενα. Αυτό σημαίνει ότι όταν ο λόγος μας απευθύνεται σε παιδιά, πρέπει να προτιμούμε τη χρήση όσο το δυνατόν συντομότερων προτάσεων έτσι ώστε το νόημά τους να είναι κατανοητό και σαφές για τα παιδιά.

Επίσης η ποιοτική μελέτη του λεξιλογίου έδειξε ότι όταν ο λόγος μας απευθύνεται στα παιδιά πρέπει να αποφεύγουμε να χρησιμοποιούμε πολύ αφηρημένες έννοιες. Πρέπει να προτιμάμε να αναφερόμαστε σε συγκεκριμένα πράγματα και απτές καταστάσεις που είναι κοντά στην εμπειρία των παιδιών. Επίσης όταν γράφουμε ή μιλάμε στα παιδιά πρέπει να αποφεύγουμε τη χρήση συντομογραφιών.

Η μελέτη αυτή ουσιαστικά δεν έδειξε άλλες σημαντικές ποσοτικές διαφορές ανάμεσα στα δύο είδη κειμένων. Αποτελείωστούσα μια πρώτη προσπάθεια για τη μελέτη των διαφορών του λόγου που απευθύνεται στα παιδιά και του λόγου που απευθύνεται σε ενήλικες με στατιστικές μεθόδους. Επίσης δίνει αφορμή για μελλοντική έρευνα καθώς όλα τα χαρακτηριστικά των δύο ειδών κειμένων που μελετώνται εδώ μπορούν να μελετηθούν σε μεγαλύτερο δείγμα κειμένων έτσι ώστε τα συμπεράσματα που προέκυψαν από αυτήν την έρευνα να αποτελέσουν αντικείμενο σύγκρισης με τα αποτελέσματα μιας έρευνας σε μεγαλύτερο δείγμα κειμένων.

3. Θησαυροί όρων

3.1 Εισαγωγή

Με στόχο τη συστηματική συμπλήρωση ορισμένων πεδίων της Βάσης Δεδομένων που σχεδιάστηκε με βάση τη νέα οντολογία που περιγράφηκε στην Ενότητα 1 του παρόντος παραδοτέου θα δημιουργηθούν ελεγχόμενα λεξιλόγια και θησαυροί. Για τη δημιουργία τους θα ακολουθηθούν τα πρότυπα των ελεγχόμενων λεξιλογίων του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty τα οποία και περιγράφονται παρακάτω

3.2 Τα ελεγχόμενα λεξιλόγια (θησαυροί) του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty

Το Ερευνητικό Ινστιτούτο Getty αναπτύσσει μια σειρά από δομημένα ελεγχόμενα λεξιλόγια που έχουν ως στόχο να παρέχουν ορολογία και άλλες πληροφορίες σχετικές με τα αντικείμενα, τους καλλιτέχνες, τις έννοιες, και τους τόπους. Αυτοί οι όροι και οι πληροφορίες είναι σημαντικοί για πολλούς επιστημονικούς κλάδους που έχουν σαν αντικείμενο την τέχνη, την αρχιτεκτονική και τον υλικό πολιτισμό. Αυτά τα λεξιλόγια είναι:

1. Art & Architecture Thesaurus (AAT)
2. Union List of Artist Names (ULAN)
3. Getty Thesaurus of Geographic Names (TGN)
4. Cultural Objects Name Authority (CONA)

Τα λεξιλόγια αυτά:

1. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν πρότυπα στη διαδικασία καταλογογράφησης ή τεκμηρίωσης, καθώς μπορούν να αποτελέσουν ελεγχόμενα λεξιλόγια για τον τεκμηριωτή, με την έννοια ότι παρέχουν μια προτυποποιημένη ορολογία για την περιγραφή, καταλογογράφηση και τεκμηρίωση συλλογών πολιτιστικής κληρονομιάς (Lanzi 1998). Παρέχουν προτιμώμενους όρους και συνώνυμα για ανθρώπους, τόπους και πράγματα. Επίσης, παρέχουν δομή και σχήματα ταξινόμησης που μπορεί να είναι χρήσιμα στην καταλογογράφηση.
2. Μπορούν να διευκολύνουν τις διαδικασίες αναζήτησης σε βάσεις δεδομένων, καθώς περιλαμβάνουν σημασιολογικά δίκτυα που δείχνουν τη σύνδεση μεταξύ όρων και εννοιών. Όταν οι χρήστες θέτουν ερωτήματα σε μια βάση δεδομένων, μπορούν να ακολουθήσουν τα μονοπάτια που σχηματίζονται από συνώνυμα, ευρύτερους/στενότερους όρους και έννοιες για να επεκτείνουν και να ενισχύσουν την αναζήτησή τους (Lanzi 1998)
3. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν ερευνητικά εργαλεία, καθώς περιέχουν πολλές πληροφορίες.

3.2.1 Τοελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Art & Architecture Thesaurus (AAT)

Το AAT (Art & Architecture Thesaurus) του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty¹ είναι ένα δομημένο λεξιλόγιο που άρχισε να αναπτύσσεται στα τέλη της δεκαετίας του 1970 και από τότε εμπλουτίζεται διαρκώς. Είναι ένας θησαυρός που αναπτύσσεται σύμφωνα με τα πρότυπα ISO και NISO για τη δόμηση θησαυρών. Περιέχει δηλαδή ιεραρχικές σχέσεις, σχέσεις ισοδυναμίας και σημασιολογικές σχέσεις. Μέχρι στιγμής περιέχει 268.650 όρους. Οι όροι του AAT μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να περιγράψουν την τέχνη, την αρχιτεκτονική, τις διακοσμητικές τέχνες, τον υλικό πολιτισμό και το αρχαιολογικό υλικό. Η χρονική του κάλυψη ξεκινά από την Αρχαιότητα και φτάνει μέχρι σήμερα, ενώ το εύρος του είναι παγκόσμιο. Δεν περιλαμβάνει κύρια ονόματα προσώπων, οργανισμούς και γεωγραφικές πληροφορίες (Harring 2010).

Το AAT δομείται ιεραρχικά. Στην κορυφή της ιεραρχίας βρίσκεται ο κόμβος Top of the AAT hierarchies. Οι βασικές υποδιαιρέσεις της ιεραρχίας του AAT είναι οι ακόλουθες επτά Όψεις (Facets) (η όγδοη (Brand Names) έχει προστεθεί ειδικά για την κοινότητα των συντηρητών, για περιπτώσεις όπου ένα υλικό ή μια διαδικασία δεν έχουν ένα κοινό όνομα) (Πίνακας X). Κάθε Όψη περιέχει μια κλάση Εννοιών ή Πραγμάτων (Concepts) τα μέλη της οποίας μοιράζονται κοινά χαρακτηριστικά που τα διαφοροποιούν από τα μέλη άλλων κλάσεων. Για παράδειγμα, ο όρος μάρμαρο (marble) αναφέρεται σε ένα υλικό που χρησιμοποιείται στην Τέχνη και στην Αρχιτεκτονική και βρίσκεται στην Όψη Υλικά (Materials). Ο όρος Ιμπρεσιονιστής (Impressionist) δηλώνει μια τεχνοτροπία που είναι οπτικά διακριτή και βρίσκεται στην Όψη Στυλ και Περίοδοι (Styles and Periods). Οι Όψεις οργανώνονται εννοιολογικά σε ένα σχήμα που ξεκινά από αφηρημένες έννοιες και καταλήγει σε συγκεκριμένα ανθρώπινα δημιουργήματα (Πίνακας X).

Πίνακας X. Οι Όψεις (facets) της ιεραρχίας του AAT

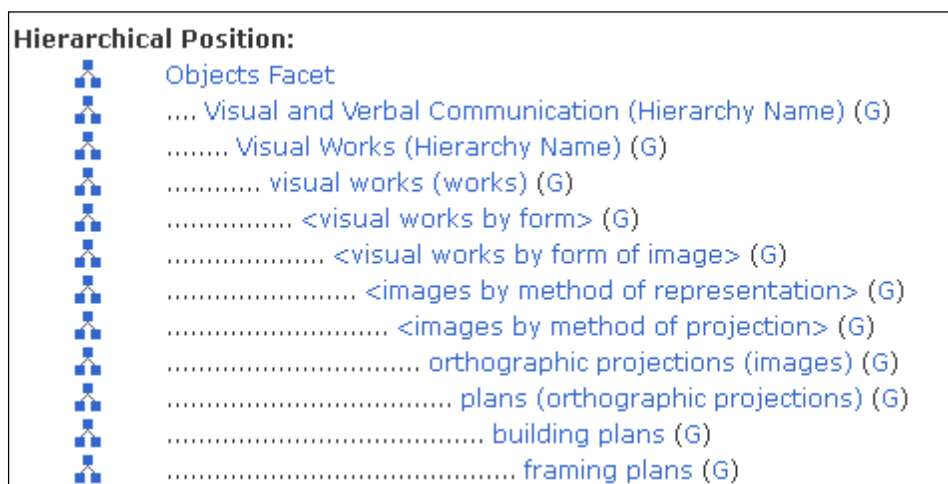
Όψη (Facet)	Περιγραφή (Description)
Συσχετιζόμενες Έννοιες (Associated Concepts)	Περιλαμβάνει αφηρημένες έννοιες και φαινόμενα που σχετίζονται με τη μελέτη και εκτέλεση μιας ευρείας γκάμας της ανθρώπινης σκέψης και δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένης της τέχνης και της αρχιτεκτονικής καθώς και σχετικά πεδία. Επίσης, εδώ καλύπτονται θεωρητικές και κριτικές αναζητήσεις, ιδεολογίες, στάσεις και κοινωνικά ή πολιτιστικά κινήματα. Παραδείγματα: ομορφιά (beauty), ισορροπία (balance), ειδημοσύνη (connoisseurship), μεταφορά (metaphor), ελευθερία (freedom), σοσιαλισμός (socialism).
Φυσικά Χαρακτηριστικά (Physical Attributes)	Αφορά τα χαρακτηριστικά των υλικών και των τεχνουργημάτων που γίνονται αντιληπτά ή είναι μετρήσιμα. Περιλαμβάνει επίσης και τα χαρακτηριστικά που δε μπορούν να θεωρηθούν τμήματα/μέρη από τα οποία αποτελούνται τα υλικά ή τα τεχνουργήματα. Τέτοιου είδους χαρακτηριστικά είναι το μέγεθος και το σχήμα, οι χημικές ιδιότητες των υλικών, η ποιότητα της υφής και της σκληρότητας, και χαρακτηριστικά όπως ο στολισμός της επιφάνειας και το χρώμα. Παραδείγματα: περιγράμματα (borders), στρογγυλό (round), γεμισμένο με νερό (waterlogged), ευθραυστότητα (brittleness).
Τεχνοτροπίες και Περίοδοι	Περιέχει κοινά αποδεκτούς όρους για στιλιστικές ομαδοποιήσεις και διακριτές χρονολογικές περιόδους που σχετίζονται με την τέχνη, την

¹<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/about.html#scope>

Π5.1 Προτυποποίηση Τεκμηρίωσης Πινάκων

(Styles and Periods)	αρχιτεκτονική και τις διακοσμητικές τέχνες. Παραδείγματα: Γαλλικό (French), Λουδοβίκος ο 14ος (Louis XIV), Αφηρημένος Εξπρεσιονιστής (Abstract Expressionist).
Δράστες (Agents)	Περιλαμβάνει όρους για ονομασίες ανθρώπων, ομάδων ανθρώπων και οργανισμών που διακρίνονται από την απασχόληση ή τη δραστηριότητά τους, τα φυσικά ή πνευματικά χαρακτηριστικά τους, τον κοινωνικό τους ρόλο ή την κοινωνική τους κατάσταση. Παραδείγματα: αρχιτέκτονες τοπίου (landscape architects), επιχείρηση (corporation), θρησκευτικά τάγματα (religious orders). Ζώα και φυτά σταδιακά προστίθενται στην ιεραρχία Ζώντες Οργανισμοί (Living Organisms).
Δραστηριότητες (Activities)	Περιλαμβάνει περιοχές της ανθρώπινης προσπάθειας, φυσικές και πνευματικές δράσεις, μεμονωμένα συμβάντα, συστηματικές αλληλουχίες δράσεων, μεθόδους που εφαρμόζονται για ένα συγκεκριμένο σκοπό, και διαδικασίες που συμβαίνουν στα υλικά ή στα αντικείμενα. Οι Δραστηριότητες ποικίλλουν από τομείς γνώσης και επαγγελματικά πεδία μέχρι συγκεκριμένα γεγονότα της ζωής, από πνευματικές δραστηριότητες μέχρι διαδικασίες που γίνονται σε ή με υλικά και αντικείμενα, και από μεμονωμένες φυσικές δράσεις μέχρι περίπλοκα παιχνίδια. Παραδείγματα: αρχαιολογία (archaeology), μηχανική (engineering), διαγωνισμοί (contests), εκθέσεις (exhibitions), τρέξιμο (running), διάβρωση (corrosion).
Υλικά (Materials)	Ασχολείται με φυσικές ουσίες που έχουν παραχθεί φυσικά ή τεχνητά. Το εύρος αυτών των φυσικών ουσιών περιλαμβάνει από συγκεκριμένα υλικά μέχρι τύπους υλικών που έχουν σχεδιαστεί για συγκεκριμένη λειτουργία όπως για παράδειγμα οι χρωστικές ουσίες, και από ακατέργαστα υλικά μέχρι υλικά που έχουν υποστεί επεξεργασία και χρησιμοποιούνται για την κατασκευή οικοδομημάτων ή αντικειμένων όπως για παράδειγμα σίδηρος (iron), πηλός (clay), κόλλα (adhesive), γαλακτωματοποιητής (emulsifier), τεχνητό ελεφαντόδοντο (artificial ivory).
Αντικείμενα (Objects)	Είναι η μεγαλύτερη από τις Όψεις του AAT. Περιλαμβάνει μεμονωμένα απτά ή ορατά πράγματα που είναι προϊόντα ανθρώπινης προσπάθειας, δηλαδή αντικείμενα που κατασκευάστηκαν ή πήραν μορφή από ανθρώπινη δραστηριότητα. Τα Αντικείμενα ως προς τη μορφή ποικίλλουν από οικοδομήματα μέχρι εικόνες και έγγραφα. Ο σκοπός τους μπορεί να είναι από χρηστικός μέχρι αισθητικός. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται χαρακτηριστικά του τοπίου που δείχνουν το περιβάλλον δόμησης. Παραδείγματα: πίνακες (paintings), αμφορείς (amphorae), προσόψεις (facades), καθεδρικοί (cathedrals), κήποι (gardens).
Brand Names	Η Όψη αυτή προστέθηκε πρόσφατα για να επιτρέπει προσθήκες από την κοινότητα των συντηρητών, για περιπτώσεις όπου ένα υλικό ή μια διαδικασία δεν έχει ένα κοινό όνομα. Παράδειγμα: Art Sorb, Aquazol, Papersave Process.

Ιεραρχίες (hierarchies), δηλαδή ομογενείς ομαδοποιήσεις της ορολογίας οργανώνονται μέσα στις επτά Όψεις του AAT. Ο ευρύτερος όρος (broader term) αποτελεί την άμεση κλάση ή το είδος μιας έννοιας (concept) και χρησιμεύει για να αποσαφηνίσει το νόημά της. Ο στενότερος όρος (narrower term) είναι πάντα υποτύπος του ευρύτερου όρου και δηλώνει κάποια εξειδίκευση της γενικότερης έννοιας που δηλώνει ο ευρύτερος όρος. Για παράδειγμα, οι εικόνες (images) είναι πάντα το ευρύτερο περιεχόμενο για τα σχέδια (plans) γιατί όλα τα σχέδια είναι εικόνες και αυτό αποτυπώνεται στην ιεραρχία ως εξής (Εικόνα 1) (Το γράμμα G αποτυπώνει τη σχέση γένους είδους ανάμεσα στα κλαδιά της ιεραρχίας --G= Genus/Species--):

Εικόνα 1. Παράδειγμα ευρύτερου και στενότερου όρου στο AAT

Οι ιεραρχίες των Εννοιών του AAT οργανώνονται με τη σχέση γένους-είδους και όχι με τη σχέση μέρους-όλου. Στον Πίνακα Χίπαρουσιάζονται οι Όψεις του AAT μαζί με τις ιεραρχίες τους και μαζί με ενδεικτικούς όρους (Lanzi 1998) ενώ αμέσως μετά παρουσιάζεται μια ιεραρχική αναπαράσταση του AAT (Εικόνα 2).

Πίνακας XI. Οι όψεις του AAT και οι ιεραρχίες τους

Όψη	Όνομα Ιεραρχίας	Όνομα (Υπο)Ιεραρχίας	Ενδεικτικοί όροι
Συσχετιζόμενες Έννοιες (Associated Concepts)	Συσχετιζόμενες Έννοιες (Associated Concepts)		συμμετρία (symmetry), λαϊκή τέχνη (folk art), υποστήριξη (patronage)
Φυσικά Χαρακτηριστικά (Physical Attributes)	Χαρακτηριστικά και Ιδιότητες (Attributes and Properties)		χωρίς οξύ (acid-free), με πολύτιμους λίθους (jeweled), περιστρεφόμενο (revolving)
	Κατάσταση και Επιδράσεις (Conditions and Effects)		ρωγμές (cracks), ζημιά από έντομα (insect damage), αποτυπώματα (fingerprints)
	Στοιχεία του Σχεδίου (Design Elements)		μοτίβο σε σχήμα V (chevron), αραβουργήματα (arabesques), κουκκίδες (dots)
	Χρώμα (Color)		καφέ της ελιάς (olive brown), μονόχρωμο (monochrome), έντονο κόκκινο (vivid red)
Στυλ και Περίοδοι (Styles and Periods)	Στυλ και Περίοδοι (Styles and Periods)		μπαρόκ (baroque), Γοτθικός (Gothic)
Δράστες (Agents)	Άνθρωποι (People)		βιβλιοδέτες (bookbinders), κηπουροί (gardeners), ζωγράφοι (painters)

Π5.1 Προτυποποίηση Τεκμηρίωσης Πινάκων

Όψη	Όνομα Ιεραρχίας	Όνομα (Υπο)Ιεραρχίας	Ενδεικτικοί όροι
	Οργανισμοί (Organizations)		σωματεία (guilds), ακαδημαϊκοί (academics)
	Ζώντες Οργανισμοί (Living Organisms)		
Δραστηριότητες (Activities)	Επιστημονικοί κλάδοι (Disciplines)		αισθητική (aesthetics), εθνοαρχαιολογία (ethnoarchaeology)
	Χρήσεις (Functions)		εισαγωγή (importing), έκδοση (publishing), έκθεση (exhibiting)
	Γεγονότα (Events)		στέψεις (coronations), τυφώνες (hurricanes), προσκυνήματα (pilgrimages)
	Σωματικές και Πνευματικές Δραστηριότητες (Physical and Mental Activities)		τοξοβολία (archery), βαρκάδα (boating), σκάκι (chess)
	Διαδικασίες και Τεχνικές (Processes and Techniques)		βερνίκωμα (varnishing), τοιχογραφία (mural painting)
Υλικά (Materials)	Υλικά (Materials)		λινάρι (flax), σφυρήλατος σίδηρος (wrought iron), τέμπερα (τέμπερα)
Αντικείμενα (Objects)	Ομάδες Αντικειμένων και Συστήματα (Object Groupings and Systems)		σερβίτσια τσαγιού (tea services), συστήματα άρδευσης (irrigation systems)
	Είδη Αντικειμένων (Object Genres)		πλαστογραφίες (forgeries), αναθήματα (votive offerings)
	Μέρη του Αντικειμένου (Components)		χερούλια (handles), χολ (anterooms)
	Οικοδομικό περιβάλλον (Built Environment)	Οικισμοί και Τοπία (Settlements and Lands capes)	χωριό (hamlet), δάση (forests)
		Οικοδομικά Συγκροτήματα και Περιφέρειες (Built Complexes and Districts)	χασιέντες (haciendas), πανεπιστημιούπολεις (campuses), ιστορικές περιφέρειες (historic districts)
		Αυτόνομα Κτήρια (Single Built Works)	καθεδρικοί (cathedrals), ινδιάνικες καλύβες (hogans)
		Ανοιχτοί Χώροι και Στοιχεία Τοποθεσιών (Open Spaces and Site Elements)	ποδηλατόδρομοι (bicycle paths), πλατείες (piazzas)
	Επίπλωση και εξοπλισμ	Επίπλωση	κηροπήγια (torchers),

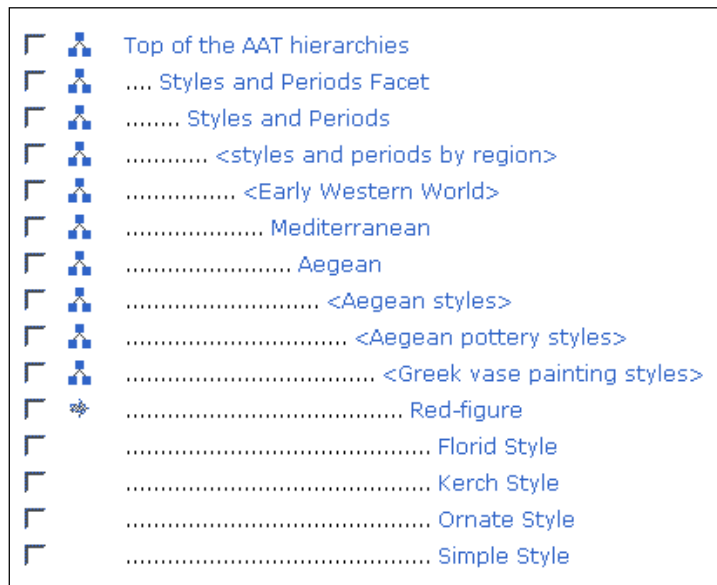
Π5.1 Προτυποποίηση Τεκμηρίωσης Πινάκων

Όψη	Όνομα Ιεραρχίας	Όνομα (Υπο)Ιεραρχίας	Ενδεικτικοί όροι
	ός (Furnishing and Equipment)	(Furnishings)	χαλιά Aubusson (Aubusson carpets)
		Ενδύματα (Costume)	κιμονό (kimonos), γιλέκα (waistcoats)
		Εργαλεία και Εξοπλισμός (Tools and Equipment)	αργαλειοί (looms), ακονόλιθος (whetstone)
		Όπλα και Πυρομαχικά (Weapons and Ammunition)	γιαταγάνια (scimitars), νάρκες (landmines)
		Συσκευές Μέτρησης (Measuring Devices)	ηλιακά ρολόγια (sundials), αστρολάβοι (astrolabs)
		Δοχεία (Containers)	καλάθια (baskets), inkwells (μελανοδοχεία)
		Συσκευές ήχου (Sound Devices)	violas (βιόλες), σειρήνα (sirens)
		Ψυχαγωγικά Τεχνουργήματα (Recreational Artifacts)	τράπουλα (playing cards), πέταλα (horseshoes), καλειδοσκόπια (kaleidoscopes)
		Οχήματα Μεταφοράς (Transportation Vehicles)	γαλέρες (galleons), πυροσβεστικό όχημα (fire engine)
	Οπτική και λεκτική επικοινωνία (Visual and Verbal Communication)	Εικαστικά Έργα (Visual Works)	αμβροτυπία (ambrotype), ουκίγιο-ε (ukio-e)
		Μέσα Συναλλαγής (Exchange Media)	μάρκες (tokens), σεντάβο (centavos), γραμματόσημα (postage stamps)
		Πηγές Πληροφορίας (Information Forms)	χάρτες πλοήγησης (navigation charts), ημερολόγια (diaries), σενάρια (screenplays)
	Brand Names	Brand Names	

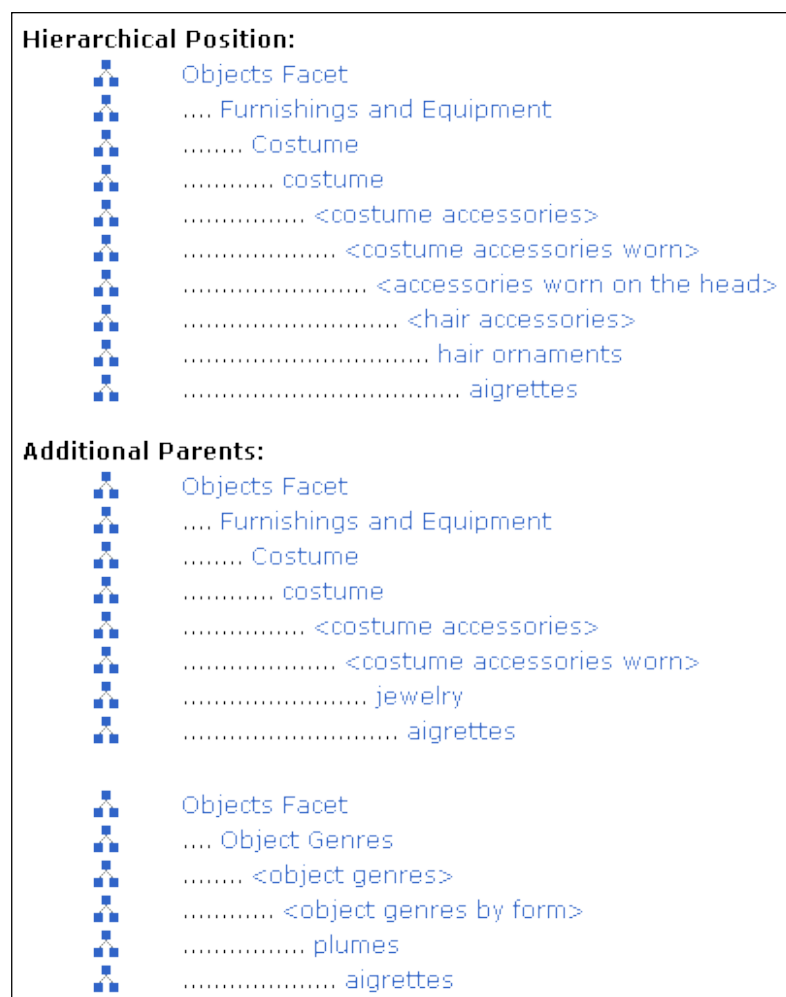
Associated Concepts Facet	Όχη Συσχετιζόμενες Έννοιες
Associated Concepts	Συσχετιζόμενες Έννοιες
Physical Attributes Facet	Όχη Φυσικά Χαρακτηριστικά
Attributes and Properties	Χαρακτηριστικά και Ιδιότητες
Conditions and Effects	Κατάσταση και επιδράσεις
Design Elements	Στοιχεία του σχεδίου
Color	Χρώμα
Styles and Periods Facet	Όχη Στυλ και Περίοδοι
Styles and Periods	Στυλ και Περίοδοι
Agents Facet	Όχη Δράστες
People	Άνθρωποι
Organizations	Όργανισμοί
Living Organisms	Ζώντες Όργανισμοί
Activities Facet	Όχη Δραστηριότητες
Disciplines	Επιστημονικοί κλάδοι
Functions	Χρήσεις
Events	Γεγονότα
Physical and Mental Activities	Σωματικές και Πνευματικές Δραστηριότητες
Processes and Techniques	Διαδικασίες και Τεχνικές
Materials Facet	Όχη Υλικά
Materials	Υλικά
Objects Facet	Όχη Αντικείμενα
Object Groupings and Systems	Ομάδες Αντικειμένων και Συστήματα
Object Genres	Είδη Αντικειμένων
Components	Μέρη του Αντικειμένου
Built Environment	Οικοδομικό Περιβάλλον
Settlements and Landscapes	Οικισμοί και τοπία
Built Complexes and Districts	Οικοδομικά Συγκροτήματα και περιφέρειες
Single Built Works	Αυτόνομα Κτήρια
Open Spaces and Site Elements	Ανοιχτοί Χώροι και Στοιχεία Τοποθεσιών
Furnishing and Equipment	Επίπλωση και Εξοπλισμός
Furnishings	Επίπλωση
Costume	Ενδυμασία
Tools and Equipment	Εργαλεία και Εξοπλισμός
Weapons and Ammunition	Όπλα και Προμαχικά
Measuring Devices	Συσκευές Μέτρησης
Containers	Δοχεία
Sound Devices	Συσκευές Ήχου
Recreational Artifacts	Ψυχαγωγικά Τεχνουργήματα
Transportation Vehicles	Οχήματα Μεταφοράς
Visual and Verbal Communication	Οπτική και Λεκτική Επικοινωνία
Visual Works	Εικαστικά Έργα
Exchange Media	Μέσα Συναλλαγής
Information Forms	Πηγές Πληροφορίας

Εικόνα 2. Ιεραρχική αναπαράσταση του AAT

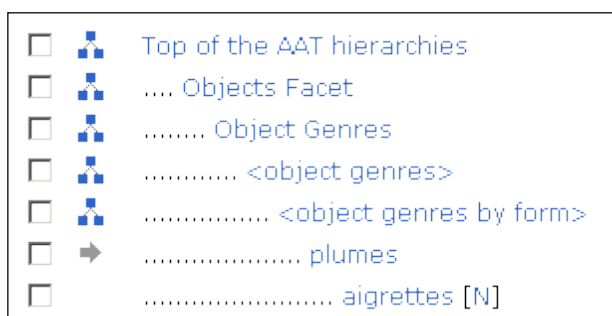
Οι Έννοιες (Concepts) στο AAT τυπικά έχουν μεταξύ τους σχέση γένους-είδους και όχι σχέση μέρους-όλου. Οι ιεραρχίες των Εννοιών χτίζονται με βάση το ευρύτερο περιεχόμενο στο οποίο εντάσσεται η έννοια. Η ιεραρχική θέση φαίνεται σε μια εικόνα που δείχνει τις “Έννοιες-γονείς” μιας Έννοιας (δηλαδή τις ευρύτερες Έννοιες με τις οποίες συσχετίζεται μια Έννοια). Στην εικόνα αυτή η σχέση γένους-είδους φαίνεται με τη χρήση ενός δείκτη (Εικόνα 3). Η χρήση του δείκτη σημαίνει ότι από το σημείο αυτό και κάτω όλες οι Έννοιες αποτελούν είδη της μαρκαρισμένης με το δείκτη Έννοιας. (Μέσα σε <> περικλείονται οι λεγόμενοι “Όροι-Οδηγοί” (Guide Terms) οι οποίοι δε χρησιμοποιούνται στην καταλογογράφηση, αλλά χρησιμοποιούνται για να συγκεντρώσουν εγγραφές που ανήκουν στην ίδια κλάση). Επιπλέον, το AAT επιτρέπει σχέσεις πολλαπλής κληρονομικότητας. Αυτό σημαίνει ότι μια Έννοια μπορεί να συσχετίζεται με περισσότερες από μια “Έννοιες-γονείς”. Αν μια Έννοια συσχετίζεται με περισσότερες από μια “Έννοιες-γονείς”, τότε μια από αυτές σημειώνεται ως προτιμώμενη και εμφανίζεται πρώτη (Εικόνα 4), ενώ όταν κανείς βλέπει ολόκληρη την ιεραρχία οι μη προτιμώμενες “Έννοιες-γονείς” μαρκάρονται με το γράμμα N (Εικόνα 5).

Εικόνα 3. Παράδειγμα ιεραρχικής δόμησης μιας Έννοιας στο AAT

Εικόνα 4. Παράδειγμα πολυιεραρχίας στο AAT

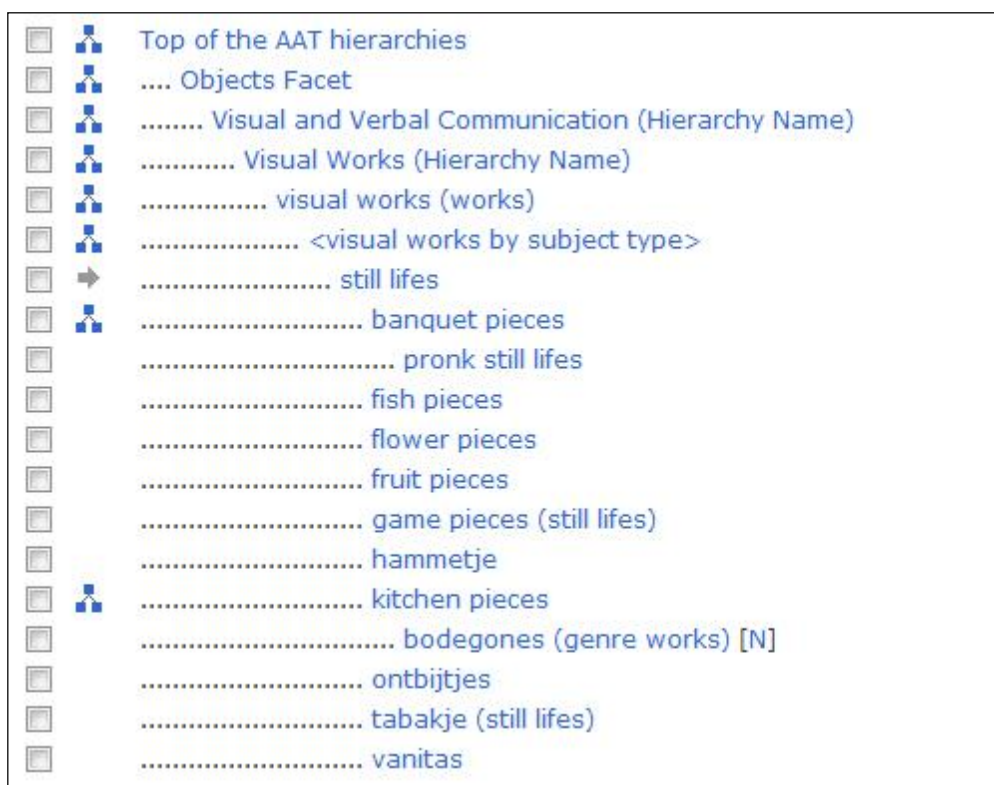
Εικόνα 5. Παράδειγμα εμφάνισης μη προτιμώμενης “Έννοιας-γονιού” στην ιεραρχία του AAT

Οι όροι στο AAT είναι λέξεις ή φράσεις που αναφέρονται σε μια συγκεκριμένη έννοια. Αυτοί οι όροι συμπεριλαμβάνουν τον όρο που έχει οριστεί ως προτιμώμενος (και μαρκάρεται με την ετικέτα preferred) και άλλους όρους. Όλοι οι όροι που συμπεριλαμβάνονται σε μια εγγραφή συνδέονται μεταξύ τους με ένα μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (Subject ID). Αυτός ο αναγνωριστικός κωδικός στην ουσία αποδίδεται σε κάθε Έννοια και χρησιμοποιείται για να συνδέονται οι όροι και άλλες πληροφορίες με την κάθε Έννοια.

Όλοι οι όροι που ανήκουν σε μια εγγραφή και συνδέονται με τον ίδιο αναγνωριστικό κωδικό θεωρούνται ισοδύναμοι, δηλαδή συνώνυμοι (equivalents i.e., synonyms). Μια εγγραφή στο AAT μπορεί να περιέχει συνώνυμα στον ενικό, στον πληθυντικό, συνώνυμα από διάφορα είδη λόγου, όρους σε διαφορετικές γλώσσες και συνώνυμα από διαφορετικές ετυμολογικές ρίζες (Εικόνα 6) Στην Εικόνα 7 φαίνεται που ανήκουν οι όροι της Εικόνα 6 στην ιεραρχία του AAT.

Terms:	
still lifes (preferred, C,U,D,American English-P)	
still life (C,U,AD,American English)	
still-life (C,U,UF,American English)	
still-lifes (C,U,UF,American English)	
still lives (C,U,UF,American English)	
nature morte (C,U,UF,French-P)	
nature mortes (C,U,UF,French)	
natura morta (C,U,UF,Italian-P)	
stilleven (C,U,UF,Dutch-P)	
stilleben (C,U,UF,German-P)	
vie coye (H,U,UF,French) French for "silent life"; this French term was later replaced by "nature morte"
ontbijtje (H,U,UF,Dutch) Dutch for "small breakfast"
vanitas (H,U,UF) term used to refer to such images in the Netherlands in the 17th century
banketje (H,U,UF) Dutch for "little banquet"
bodegones (H,U,UF,Spanish) term initially used in Spain to describe such images, referring to the lower-class inns and eating-places for which they were painted

Εικόνα 6. Παράδειγμα εγγραφής όρων στο AAT

Εικόνα 7. Οι όροι της Εικόνας 10 στην ιεραρχία του AAT

Οι όροι της Εικόνα 6 οργανώνονται με συγκεκριμένη σειρά από τους εκδότες. Ο προτιμώμενος όρος τοποθετείται πρώτος. Κάθε εγγραφή έχει μόνο ένα προτιμώμενο όρο έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτός θα εμφανίζεται στην ιεραρχική δομή (βλ και Εικόνα 7). Για το AAT ο προτιμώμενος όρος είναι αυτός που χρησιμοποιείται περισσότερο στα Αμερικανικά Αγγλικά. Ο προτιμώμενος όρος είναι πάντα και περιγραφικός όρος (Descriptor-D). Μπορεί να υπάρχουν και πολλαπλοί περιγραφικοί όροι, οι οποίοι να αντανakλούν τη χρήση του όρου σε πολλές γλώσσες. Συνήθως ο προτιμώμενος όρος είναι ο πληθυντικός αριθμός του ουσιαστικού. Για τους χρήστες όμως που προτιμούν τον ενικό αριθμό του ουσιαστικού, αυτός μαρκάρεται σαν εναλλακτικός περιγραφικός όρος (Alternate Descriptor -AD). Όπως παρατηρούμε στην Εικόνα 6 μετά τον κάθε όρο υπάρχει μια παρένθεση στην οποία περιλαμβάνονται κάποια χαρακτηριστικά για τον κάθε όρο. Επίσης, φαίνεται ότι δίνεται η δυνατότητα να υπάρχει μια σημείωση (Scope Note) που περιγράφει πώς χρησιμοποιείται ο συγκεκριμένος όρος στο πλαίσιο του AAT. Η ίδια δυνατότητα υπάρχει και για τις Έννοιες. Τα χαρακτηριστικά του κάθε όρου δίνονται με ετικέτες, οι οποίες συνήθως είναι κεφαλαία γράμματα μέσα σε παρενθέσεις που ακολουθούν τον όρο (Εικόνα 6).

Ακολουθεί η περιγραφή των ετικετών που μπορεί να συνοδεύουν έναν όρο:

1. Ετικέτες που δείχνουν το είδος του όρου με βάση ειδικευμένη ορολογία που χρησιμοποιείται στους θησαυρούς (Term Type flag):

D = Descriptor

AD = Alternate Descriptor

UF = Used for term (για το χαρακτηρισμό όρων που δεν είναι ούτε περιγραφικοί, ούτε εναλλακτικοί περιγραφικοί)

2. Ιστορικές ετικέτες, που δείχνουν αν ο όρος είναι τρέχων ή ιστορικός (Historical flag):
 - C = Current
 - H = Historical
 - B = Both current and historical
 - U = Unknown
 - NA = Not Applicable
3. Διαλεκτικές ετικέτες, που δείχνουν αν ο όρος ανήκει στην καθομιλουμένη τοπική γλώσσα ή σε κάποια άλλη γλώσσα (Vernacular flag). (Αυτή τη στιγμή στο AAT οι περισσότεροι όροι έχουν επισημειωθεί με το U, που αντιστοιχεί στην τιμή Undetermined):
 - V = Vernacular
 - O = Other
 - U = Undetermined
4. Ετικέτες που δείχνουν διάφορα χαρακτηριστικά του όρου (Other flags):
 - NA = Not Applicable
 - A = Abbreviation
 - F = Full term
 - C = Common term
 - S = Scientific or Technical term
 - J = Jargon or Slang
 - N = Neologism
 - CN = Chemical Name
5. Ετικέτες που δείχνουν το μέρος του λόγου στο οποίο ανήκει συνήθως ο όρος σύμφωνα με τη λειτουργία του σε γραμματικό περιεχόμενο (Part of Speech). Ο πρωταρχικός σκοπός αυτής της ετικέτας είναι να διακρίνει τους περιγραφικούς όρους (Descriptors) που βρίσκονται στον πληθυντικό, από τους εναλλακτικούς περιγραφικούς όρους (Alternate Descriptors) που βρίσκονται στον ενικό:
 - U = Undetermined
 - N = Noun
 - PN = Plural Noun
 - SN = Singular Noun
 - B = Both Singular and Plural Noun
 - PP = Past Participle
 - VN = Verbal Noun / Gerund
 - A = Adjectival / Possessive
 - NA = Not Applicable

6. Ημερομηνίες σχετικές με τη χρήση των όρων στη βιβλιογραφία (Dates for the Terms):

Οι ημερομηνίες αποτελούν μια ημερομηνία που εμφανίζεται σαν σημείωση στην εγγραφή (Display Date) και αναφέρονται σε μια ημερομηνία σχετική με τον όρο. Χωρίζεται σε Ημερομηνία Έναρξης (Start Date) και Ημερομηνία Λήξης (End Date) που είναι χρονολογίες που περιορίζουν τη χρονική περίοδο της ημερομηνίας που εμφανίζεται στην εγγραφή. Οι Ημερομηνίες Έναρξης και Λήξης είναι χρονολογίες στο Γρηγοριανό Ημερολόγιο. Οι χρονολογίες Προ Χριστού εκφράζονται με αρνητικούς αριθμούς. Αν ο όρος χρησιμοποιείται αυτή τη στιγμή στη βιβλιογραφία τότε η Ημερομηνία Λήξης είναι 9999 (Εικόνα 8).

lambruscatura (H,U,UF,English,Italian) Medieval term for wainscot
	Start Date: 900 End Date: 1700

Εικόνα 8. Παράδειγμα ημερομηνίας σχετικής με την εμφάνιση του όρου στη βιβλιογραφία

7. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα να αναφέρεται η γλώσσα του κάθε όρου (Language of the terms). Ένας όρος μπορεί να δηλώνεται ότι ανήκει σε περισσότερες από μια γλώσσες γιατί μπορεί να έχει την ίδια ορθογραφία σε περισσότερες από μια γλώσσες. Η ετικέτα P μπορεί να ακολουθεί τη γλώσσα και δηλώνει ότι αυτός είναι ο προτιμώμενος όρος στη συγκεκριμένη γλώσσα (Εικόνα 6). Οι ονομασίες των γλωσσών προέρχονται από ένα ελεγχόμενο λεξιλόγιο, το οποίο περιλαμβάνει το όνομα της γλώσσας και έναν αριθμητικό κωδικό που αντιστοιχεί στο όνομα της γλώσσας αλλά δεν είναι ορατός από τον τελικό χρήστη.

Στο ελεγχόμενο λεξιλόγιο AAT, όπως έχει ήδη αναφερθεί, όλοι οι όροι που αντιπροσωπεύουν την ίδια Έννοια (Concept) συλλέγονται και κάποιος από αυτούς ορίζεται ως ο προτιμώμενος όρος. Στις ιεραρχίες με βάση τους προτιμώμενους όρους σχηματίζονται σχέσεις γένους-είδους. Αυτό είναι και το πρώτο στοιχείο του σημασιολογικού δικτύου. Στη συνέχεια συνώνυμα συνδέονται με τον προτιμώμενο όρο. Επιπρόσθετα με τις ιεραρχικές σχέσεις και τις σχέσεις συνωνυμίας, το σημασιολογικό δίκτυο του AAT εμπλουτίζεται και με σημασιολογικές σχέσεις (Lanzi 1998). Αυτές οι σχέσεις είναι περίπου 70 και συνδέουν είτε εγγραφές μέσα στην ίδια ιεραρχία είτε διαφορετικές ιεραρχίες. Κάθε σημασιολογική σχέση έχει και μια αντίστροφη. Στον Πίνακα XII δίνονται ενδεικτικά κάποιες από τις σημασιολογικές σχέσεις του AAT μαζί με παραδείγματα.

Πίνακας XII. Ενδεικτικά παραδείγματα σημασιολογικών σχέσεων στο AAT

		Πεδίο Ορισμού	Πεδίο Τιμών	Παράδειγμα
Σχέση	performed by	activity / event	role	curating <i>is performed by</i> curators
Αντίστροφη Σχέση	perform	role	activity / event	curators <i>perform</i> curating
Σχέση	created by	things	role	poems <i>are created by</i> poets
Αντίστροφη Σχέση	create	role	things	poets <i>create</i> poems
Σχέση	use / require	things	material	oil paintings <i>use / require</i> varnish

Αντίστροφη Σχέση	used / required for	material	things	varnish is used / required for oil paintings
Σχέση	used with	material	material	watercolor paper is used with watercolor paint
Αντίστροφη Σχέση	used with	material	material	watercolor paint is used with watercolor paper
Σχέση	produced by	material	activity / event / process	paper is produced by papermaking
Αντίστροφη Σχέση	produces	activity / event / process	material	papermaking produces paper

3.2.2 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Union List of Artist Names (ULAN)

Το ULAN του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty² είναι ένα δομημένο λεξιλόγιο που άρχισε να αναπτύσσεται το 1984 όταν το Getty αποφάσισε να συγχωνεύσει ονόματα καλλιτεχνών και αρχιτεκτόνων καθώς και βιογραφικά δεδομένα από διαφορετικές βάσεις δεδομένων του Ινστιτούτου σε μια πηγή (Lanzi 1998). Περιλαμβάνει ονόματα που χρειάζονται για την καταλογογράφηση και ανάκτηση πληροφορίας για τις εικαστικές τέχνες και την αρχιτεκτονική. Ξεκίνησε αρχικά να δομείται σαν αλφαβητική λίστα ονομάτων καλλιτεχνών, ωστόσο στα τέλη της δεκαετίας του 1990 έγινε συμβατό με τα διεθνή πρότυπα ISO και NISO για τη δόμηση θησαυρών ώστε να συμβαδίζει με το ULAN και το TGN. Πλέον περιλαμβάνει ιεραρχικές σχέσεις, σχέσεις ισοδυναμίας και σημασιολογικές σχέσεις. Μέχρι το Μάιο του 2011 περιείχε 638.900 όρους.

Η χρονική του κάλυψη ξεκινά από την Αρχαιότητα και φτάνει μέχρι σήμερα, και το εύρος του είναι παγκόσμιο. Το ULAN περιλαμβάνει (Harping 2010):

1. Καλλιτέχνες

Σύμφωνα με το ULAN καλλιτέχνης είναι κάθε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που δημιουργούν τέχνη ή άλλα αντικείμενα καλλιτεχνικής αξίας. Αντιπροσωπεύουν τους δημιουργούς που εμπλέκονται στο σχεδιασμό ή την παραγωγή εικαστικών έργων που συλλέγονται από μουσεία. Συμπεριλαμβάνονται δημιουργοί καλών τεχνών όπως η ζωγραφική, η γλυπτική, η φωτογραφία. Επίσης, περιλαμβάνονται τεχνίτες που φτιάχνουν κεραμικά, έπιπλα, κοσμήματα, κοστούμια κ.α. Τα ίδια τα αντικείμενα μπορεί να βρίσκονται σε ένα μουσείο ή σε ιδιωτικές συλλογές.

2. Αρχιτέκτονες

Ένας δημιουργός αρχιτεκτονικής περιλαμβάνεται στο ULAN αν εμπλέκεται στο σχεδιασμό ή την κατασκευή κτισμάτων ή μερών τους τα οποία προορίζονται για πρακτική χρήση, είναι σχετικά σταθερά και μόνιμα και συνήθως έχουν μέγεθος που τα κάνει κατάλληλα για κατοίκηση. Η αρχιτεκτονική συχνά περιορίζεται στο δομικό περιβάλλον που τυπικά θεωρείται καλή τέχνη, έχει δηλαδή αισθητική αξία, σχεδιάστηκε από αρχιτέκτονα και χτίστηκε από επιδέξιους τεχνίτες.

3. Μη καλλιτέχνες

²<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/ulan/about.html>

Το ULAN μπορεί να περιλαμβάνει πρόσωπα και ομάδες προσώπων που σχετίζονται με τους καλλιτέχνες, όπως εξέχοντες ευεργέτες, δάσκαλοι, διάσημοι σύζυγοι ή άλλα μέλη της οικογένειας. Συχνά περιλαμβάνονται Μουσεία και άλλα αποθετήρια τέχνης.

4. Εργαστήρια και οικογένειες

Ένα εργαστήριο περιλαμβάνεται αν το ίδιο το εργαστήριο είναι μια ξεχωριστή ομάδα προσώπων η οποία είναι συλλογικά υπεύθυνη για τη δημιουργία τέχνης. Μπορεί επίσης να συμπεριλαμβάνονται και ονόματα καλλιτεχνικών οικογενειών, αν δρούσαν σαν ομάδα προσώπων.

5. Ανώνυμοι και Άγνωστοι καλλιτέχνες

Οι Ανώνυμοι καλλιτέχνες περιέχονται στην Όψη Πρόσωπα (βλ Πίνακα 6) αν το έργο τους είναι αναγνωρισμένο. Αυτό σημαίνει ότι οι ειδικοί της τέχνης έχουν δημιουργήσει για τον καλλιτέχνη αυτό μια ταυτότητα. Οι Άγνωστοι δημιουργοί περιλαμβάνονται στην Όψη Άνθρωποι που δεν μπορούν να προσδιοριστούν με βάση το όνομά τους (βλ Πίνακα 6) η οποία περιλαμβάνει ονόματα πολιτισμών ή εθνικοτήτων που χρησιμοποιούνται όταν το έργο δε μπορεί να αποδοθεί σε συγκεκριμένο πρόσωπο.

6. Ερασιτέχνες καλλιτέχνες

Οι ερασιτέχνες καλλιτέχνες είναι άτομα που δημιουργούν τέχνη περιστασιακά και όχι σαν επάγγελμα, και που συνήθως δεν έχουν λάβει επίσημη εκπαίδευση σχετικά με τη δημιουργία τέχνης. Αυτοί οι καλλιτέχνες μπορεί να περιλαμβάνονται στο ULAN αν το έργο τους είναι του τύπου που τυπικά περιλαμβάνεται σε ένα μουσείο και αν αυτό το έργο έχει αναγνωριστεί από επίσημη πηγή.

Στο ULAN δεν περιλαμβάνονται οι επαγγελματίες που ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες αλλά τα έργα τους δε θεωρούνται τέχνη. Για παράδειγμα, ένας πορτραίστας θεωρείται καλλιτέχνης και συμπεριλαμβάνεται στο ULAN ενώ ένας ελαιοχρωματιστής όχι. Παρά το γεγονός ότι η δομή του είναι σχετικά ρηχή, δεν έχει δηλαδή το ίδιο βάθος με τις ιεραρχίες του AAT και του TGN (βλ. 3.2.3), το ULAN δομείται ιεραρχικά. Στην κορυφή της ιεραρχίας βρίσκεται ο κόμβος Top of the ULAN hierarchies. Οι βασικές υποδιαιρέσεις της ιεραρχίας του ULAN είναι οι ακόλουθες πέντε Όψεις (Facets) (Πίνακας XIII). Μέσα στις Όψεις του ULAN οι ιεραρχίες οργανώνονται με τη σχέση Instance (Πραγμάτωση). Κάθε όρος του ULAN είναι πραγμάτωση μιας από τις Όψεις του. Για παράδειγμα, ο όρος Rembrandt van Rijn είναι άμεση πραγμάτωση της Όψης Πρόσωπα (Persons) (Εικόνα 9).

Πίνακας XIII. Οι Όψεις του ULAN

Όψη (Facet)	Περιγραφή (Description)
Πρόσωπα, Καλλιτέχνες (Persons, Artists)	Οι εγγραφές αυτής της Όψης περιλαμβάνουν ανεξάρτητα άτομα που έχουν εμπλακεί στη δημιουργία ή παραγωγή έργων τέχνης ή αρχιτεκτονικών έργων. Περιλαμβάνει πρόσωπα των οποίων οι βιογραφίες είναι γνωστές (π.χ. Rembrandt van Rijn) όπως επίσης και ανώνυμους δημιουργούς των οποίων τα έργα είναι αναγνωρίσιμα, αλλά τα ονόματά τους είναι άγνωστα και οι βιογραφίες τους στηρίζονται σε υποθέσεις (π.χ. Master of Alkmaar).
Ομάδα Δημιουργών (Corporate Bodies)	Οι εγγραφές αυτής της Όψης περιλαμβάνουν ομάδες δημιουργών, δηλαδή τουλάχιστον δύο ή περισσότερα άτομα που συνεργάζονται για να δημιουργήσουν ή να παράγουν έργο τέχνης ή αρχιτεκτονικό έργο. Αυτές οι ομάδες δημιουργών πρέπει να είναι οργανωμένες και

αναγνωρίσιμες ομάδες ανθρώπων που δουλεύουν μαζί σε ένα συγκεκριμένο μέρος και σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Περιλαμβάνουν και νομικές εταιρίες, όπως για παράδειγμα ένα σύγχρονο αρχιτεκτονικό γραφείο, όπως και ενώσεις που δεν είναι νομικά κατοχυρωμένες, όπως για παράδειγμα το εργαστήριο ενός γλύπτη του 16^{ου} αιώνα ή μια οικογένεια καλλιτεχνών. Ένα εργαστήριο μπορεί να περιλαμβάνεται αν είναι συλλογικά υπεύθυνο για τη δημιουργία τέχνης (π.χ. η ομάδα Γάλλων πεφωτιστών του 13^{ου} αιώνα, Soissons Atelier). Τα Μουσεία και τα περισσότερα αποθετήρια επίσης θεωρούνται νομικές εταιρίες μέσα στο εύρος του ULAN. Τα κτήρια δεν περιλαμβάνονται ακόμα και αν έχουν το ίδιο όνομα με τη νομική εταιρία που στεγάζεται σε αυτά π.χ. National Gallery of Art. Το κτήριο που ονομάζεται National Gallery of Art θα συμπεριληφθεί στο CONA.

Μη Καλλιτέχνες
(Non-Artists)

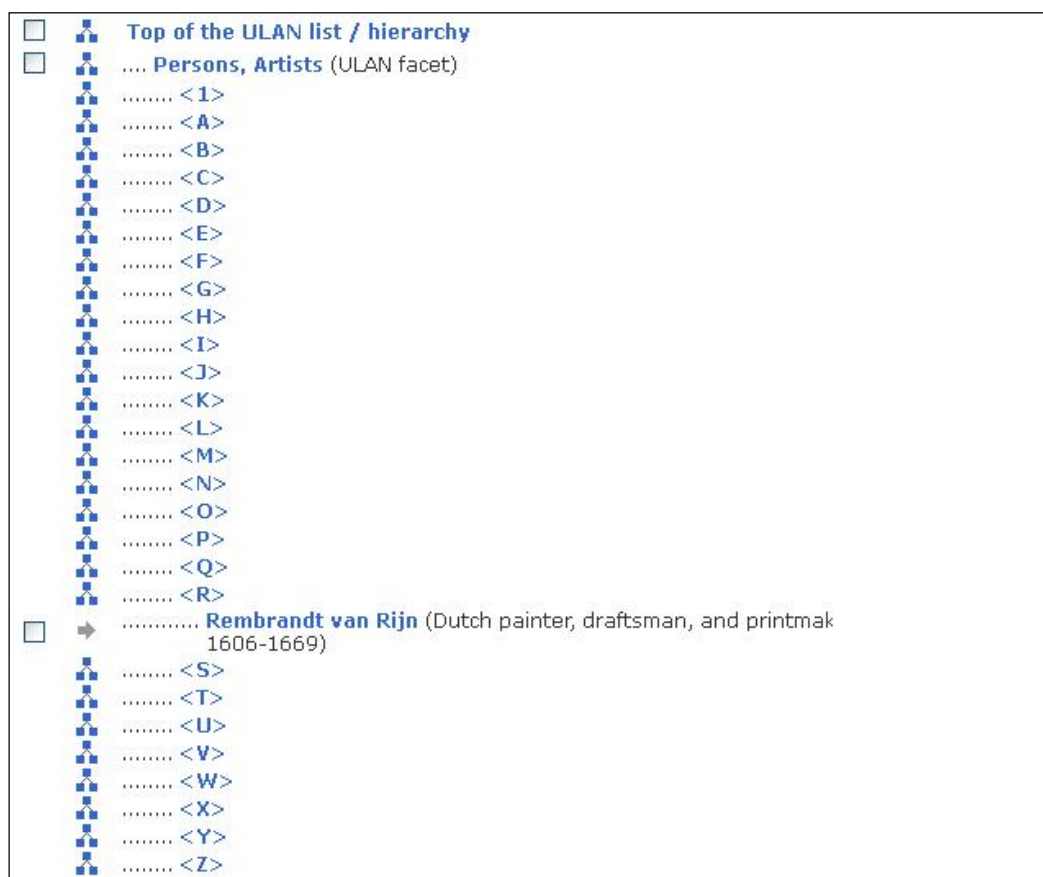
Αυτή η Όψη περιλαμβάνει ονόματα και βιογραφίες προσώπων που απαιτούνται για την καταλογογράφηση των έργων τέχνης, αλλά δεν είναι καλλιτέχνες. Σε αυτήν την όψη συμπεριλαμβάνονται σημαντικοί δωρητές, ευεργέτες, ηγεμόνες, επιμελητές, ιστορικοί της τέχνης και άλλοι.

Ονομασία ανθρώπων με
βάση τον πολιτισμό τους
(Unknown People by
Culture)

Αυτή η κλάση περιλαμβάνει ονομασίες που προέρχονται από τον πολιτισμό ή την εθνικότητα και χρησιμοποιούνται για την καταλογογράφηση ανώνυμων δημιουργών με μη συγκεκριμένα έργα π.χ. unknown Mayan ή απλά Mayan. Η ονομασία της δημιουργίας στο πλαίσιο αυτό, αναφέρεται στον πολιτισμό μέσα στον οποίο δημιουργήθηκε το έργο τέχνης και όχι απαραίτητα στην εθνικότητα ή στον πολιτισμό του καλλιτέχνη (που σε αυτήν την περίπτωση είναι άγνωστος). Στην Όψη αυτή ή ονομασία «άγνωστος» (unknown) δεν αναφέρεται σε ένα αναγνωρισμένο αλλά ανώνυμο πρόσωπο. Αναφέρεται στις όποιες εκατοντάδες ανώνυμους μη αναγνωρισμένους καλλιτέχνες. Οι Ανώνυμοι δημιουργοί (Anonymous) που αντιπροσωπεύουν ένα πρόσωπο με συγκεκριμένα έργα και υπολογισμένη κατά προσέγγιση διάρκεια ζωής εγγράφονται με ψευδώνυμο ή άλλες ονομασίες στην Όψη Πρόσωπα, Καλλιτέχνες π.χ. Boucicaut Master.

Άνθρωποι που δεν
μπορούν να
προσδιοριστούν με βάση
το όνομά τους
(Unidentified
People) Named

Σε αυτήν την Όψη περιλαμβάνονται άνθρωποι που ονομάζονται σε γνήσια έγγραφα, αλλά η ονομασία τους είναι αμφίσημη και για το λόγο αυτό δε μπορεί να αναζητηθεί η βιογραφία τους. Τέτοια ονόματα βρίσκονται συνήθως σε αρχειακό υλικό. Συχνά σε αυτό το υλικό αναφέρεται μόνο το μικρό όνομα ή μόνο το επίθετο, γεγονός που παρεμποδίζει ή απαγορεύει την αναγνώρισή τους. Στα πρόσωπα που περιλαμβάνονται στην όψη αυτή δεν έχει αποδοθεί επίσημη ονομασία μέσα από τις πηγές και δεν έχει γίνει εκτίμηση του έργου τους. Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι εάν κάποιο από αυτά τα δύο κριτήρια ικανοποιείται, τότε πρόκειται για έναν ανώνυμο δημιουργό που πρέπει να περιλαμβάνεται στην Όψη Πρόσωπα, Καλλιτέχνες. Αυτή η Όψη δεν πρέπει λόγω της αμφισημίας της να χρησιμοποιείται σε εφαρμογές που έχουν στόχο την αναζήτηση και ανάκτηση πληροφορίας.

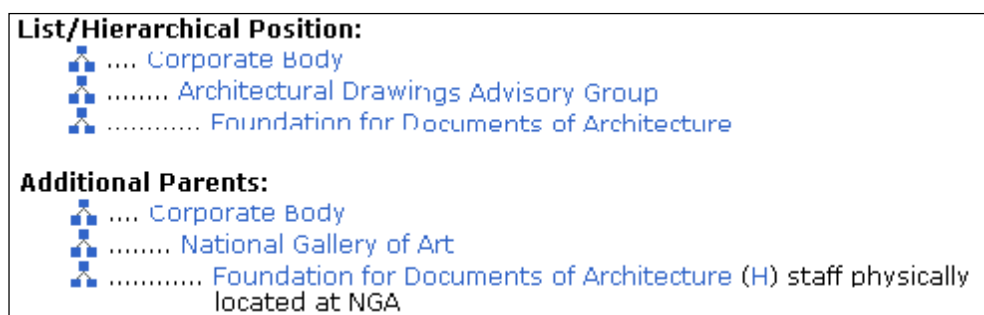
Εικόνα 9. Παράδειγμα της σχέσης Instance (Πραγμάτωση) του ULAN

Η ιεραρχία του ULAN εμφανίζεται στον τελικό χρήστη σαν αλφαβητική λίστα. Για τους μεμονωμένους καλλιτέχνες στην Όψη Πρόσωπα (Εικόνα 10) το ευρύτερο περιεχόμενο είναι απλά Πρόσωπο. Για την Όψη Ομάδα Δημιουργών (Corporate body) μπορεί να υπάρχει κάποιο βάθος στην ιεραρχία, για παράδειγμα μεταξύ ενός οργανισμού και των τμημάτων του (Εικόνα 11).

Εικόνα 10. Παράδειγμα ιεραρχικής δόμησης στην Όψη Ομάδα Δημιουργών

Επιπλέον, το ULAN μπορεί να είναι και πολυιεραρχικό. Αυτό σημαίνει ότι ένας όρος μπορεί να είναι πραγμάτωση σε περισσότερους από έναν κόμβους της ιεραρχίας.

Εικόνα 11. Παράδειγμα πολυιεραρχίας στο ULAN

Όταν κανείς βλέπει ολόκληρη την ιεραρχία ο μη προτιμώμενος κόμβος της ιεραρχίας μαρκάρεται με το γράμμα N (Εικόνα 12).

Εικόνα 12. Παράδειγμα εμφάνισης μη προτιμώμενου κόμβου στην ιεραρχία του ULAN

Οι όροι στο ULAN είναι κύρια ονόματα και ονομασίες που αναφέρονται σε καλλιτέχνες. Αυτοί οι όροι συμπεριλαμβάνουν τον όρο που έχει οριστεί ως προτιμώμενος και άλλους όρους. Όλοι οι όροι που συμπεριλαμβάνονται σε μια εγγραφή συνδέονται μεταξύ τους με ένα μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό που ονομάζεται Subject ID. Αυτός ο αναγνωριστικός κωδικός αποδίδεται σε κάθε εγγραφή και χρησιμοποιείται για να συνδέονται τα ονόματα και άλλες μόνιμες πληροφορίες με κάθε εγγραφή.

Όλοι οι όροι που ανήκουν σε μια εγγραφή και συνδέονται με τον ίδιο αναγνωριστικό κωδικό θεωρούνται ισοδύναμοι, δηλαδή συνώνυμοι (equivalents i.e., synonyms). Μια εγγραφή στο ULAN μπορεί να περιέχει συνώνυμα σε αντίστροφη σειρά, το όνομα σε φυσική σειρά, το όνομα του συζύγου για τις γυναίκες, το όνομα με διαφορετικές ορθογραφίες, παραλλαγές σε διάφορες γλώσσες, παρατσούκλια, ψευδώνυμα και άλλες ονομασίες. Σε κάθε εγγραφή ένα όνομα ορίζεται ως προτιμώμενο και μαρκάρεται με την ετικέτα preferred (Εικόνα 13). Για το ULAN το προτιμώμενο όνομα είναι πάντα ο αντεστραμμένος τύπος του ονόματος που χρησιμοποιείται πιο συχνά στις εκδόσεις των Αμερικάνικων Αγγλικών (Εικόνα 13). Αν δεν υπάρχει αντεστραμμένος τύπος του ονόματος, ή το αντεστραμμένο όνομα δεν είναι αυτό που χρησιμοποιείται πιο συχνά, τότε το όνομα με τη φυσική του σειρά ορίζεται ως προτιμώμενο (Εικόνα 14).

Τα χαρακτηριστικά του κάθε ονόματος ή ονομασίας που συμπεριλαμβάνεται στο ULAN δίνονται με ετικέτες που συνήθως είναι κεφαλαία γράμματα μέσα σε παρενθέσεις που ακολουθούν τον όρο (Εικόνα 13).

Names:
Schiavone, Andrea (preferred, index, V, Italian-P)
Andrea Schiavone (display, V)
Medulic, Andrija (V, Serbo-Croatian)
Meldolla, Andrea (V)
Andrea Meldolla (V)
Meldola, Andrea (V)
Andrea Schiavone veneziano (V)
André Schiavon (V)
Andrea Esclabon (V)
Andrea Schiavoni (V)
Schavione, Andrea (V)
Andrea Shiavoni (V)
Schiavoni, Andrea (V)

Εικόνα 13. Παράδειγμα προτιμώμενου όρου στο ULAN

Le Corbusier (preferred, display, V) ... pseudonym adopted in 1920
Corbusier, Le (V)
Corbusier (V)
Jeanneret, Charles Édouard (V)
Jeanneret, Charles Edouard (V)
Charles Edouard Jeanneret (V)
Jeanneret, Charles-Edouard (V)
Jeanneret-Gris, Charles Édouard (V)
Jeanneret-Gris, Charles Edouard (V)
Gris, Charles Edouard Jeanneret- (V)
Jeanneret-Gris, Charles-Edouard (V)
Le Corbusier, Eduard (V)
Le Corbusier-Saugnier (V)
Corb (V)
Corbu (V)

Εικόνα 14. Παράδειγμα μη αντεστραμμένου προτιμώμενου όρου

Ακολουθεί η περιγραφή ορισμένων ετικετών που μπορεί να συνοδεύουν έναν όρο:

1. Το όνομα προβολής (Display Name). Ένα όνομα με αυτήν την ετικέτα σημαίνει ότι αυτό το όνομα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε επιγραφές τοίχων και σε άλλες προβολές. Συνήθως είναι μη αντεστραμμένος τύπος του προτιμώμενου ονόματος. Αν η τιμή αυτής της ετικέτας είναι Index τότε αυτό το όνομα πρέπει να χρησιμοποιείται στις αλφαβητικές λίστες. Το όνομα που πρέπει να χρησιμοποιείται στις αλφαβητικές λίστες είναι και το προτιμώμενο όνομα:
 - Y = Yes (i.e., this is the Display Name)
 - I = Index
 - N = No
 - NA = Not Applicable
2. Ετικέτες που δείχνουν διάφορα χαρακτηριστικά του ονόματος (Other flags)
 - O = Official Name
 - NA = Not Applicable
 - P = Pseudonym
 - BN = Birth Name

3. Το προτιμώμενο όνομα στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου (Library of Congress Name Authority). Συνήθως το προτιμώμενο όνομα στο ULAN είναι το ίδιο με όνομα που προτιμάται στη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου.
LC = Yes (meaning this is the Library of Congress authoritative name form)
NA = Not Applicable
4. Ιστορικές ετικέτες που δείχνουν αν το όνομα είναι σύγχρονο ή ιστορικό:
C = Current
H = Historical
B = Both current and historical
U = Unknown
NA = Not Applicable
5. Διαλεκτικές ετικέτες, που δείχνουν αν ο όρος ανήκει στην καθομιλουμένη τοπική γλώσσα ή σε κάποια άλλη γλώσσα (Vernacular flag). Μπορεί να υπάρχουν και πολλαπλά διαλεκτικά ονόματα:
V = Vernacular
O = Other
U = Undetermined
6. Ημερομηνίες σχετικές με τη χρήση των ονομάτων στη βιβλιογραφία (Dates for the Names):
Οι ημερομηνίες αποτελούν μια ημερομηνία που εμφανίζεται σαν σημείωση στην εγγραφή (Display Date) και αναφέρονται σε μια ημερομηνία σχετική με το όνομα. Χωρίζεται σε Ημερομηνία Έναρξης (Start Date) και Ημερομηνία Λήξης (End Date) που είναι χρονολογίες που περιορίζουν τη χρονική περίοδο της ημερομηνίας που εμφανίζεται στην εγγραφή. Σημειώνεται ότι οι ημερομηνίες αναφέρονται στη χρήση του ονόματος και όχι σε ημερομηνίες που σχετίζονται με τη ζωή του καλλιτέχνη. Οι Ημερομηνίες Έναρξης και Λήξης είναι χρονολογίες στο Γρηγοριανό Ημερολόγιο. Οι χρονολογίες Προ Χριστού εκφράζονται με αρνητικούς αριθμούς. Αν το όνομα χρησιμοποιείται αυτή τη στιγμή στη βιβλιογραφία για αναφορά στον καλλιτέχνη τότε η Ημερομηνία Λήξης είναι 9999 (Εικόνα 15).

Bor, Paulus (preferred, index, V) Paulus Bor (display, V) Orlando (V) his Bentname, a nickname acquired while living in Rome
Start Date: 1620 End Date: 9999	

Εικόνα 15. Παράδειγμα ημερομηνίας σχετικής με την εμφάνιση του ονόματος στη βιβλιογραφία

7. Γλώσσωνονομάτων (Language of the Names). Κάποιες από τις εγγραφές του ULAN περιέχουν ονόματα των οποίων προσδιορίζεται και η γλώσσα. Οι ονομασίες των γλωσσών προέρχονται από ένα ελεγχόμενο λεξιλόγιο. Τη γλώσσα μπορεί να ακολουθεί ένα P (=Preferred) που δείχνει ότι αυτός είναι ο προτιμώμενος όρος σε κάθε γλώσσα (Εικόνα 16). Όταν υπάρχει θέμα με τη

γλώσσα του ονόματος τότε το όνομα στα Αμερικανικά Αγγλικά είναι το προτιμώμενο.

<p>Alpert, Max (preferred, index, O, English-P) Max Alpert (display, O) Al'pert, Maks (V, Russian-P) Al'pert, Maks Vladimirovich (V)</p>

Εικόνα 16. Παράδειγμα του προτιμώμενου ονόματος σε διαφορετικές γλώσσες

8. Ημερομηνία γέννησης του καλλιτέχνη ή ίδρυσης της ομάδας δημιουργών (Birth Date).
9. Ημερομηνία θανάτου του καλλιτέχνη ή διάλυσης της ομάδας δημιουργών (Death Date)
10. Ετικέτα που αναφέρεται στην εθνικότητα, τον πολιτισμό ή το έθνος με το οποίο σχετίζεται ο καλλιτέχνης ή η ομάδα δημιουργών. Μπορεί να υπάρχει και πολλαπλή εθνικότητα. Όταν υπάρχει, τότε μια μαρκάρεται ως προτιμώμενη και δείχνει την εθνικότητα με την οποία σχετίζεται περισσότερο ο καλλιτέχνης.
11. Λέξεις ή φράσεις που περιγράφουν έναν ή περισσότερους ρόλους ή χαρακτηριστικά του καλλιτέχνη (Roles). Οι Ρόλοι αποτελούν τα επαγγέλματα του καλλιτέχνη ή άλλες δραστηριότητές του. Αντίστοιχα, για μια ομάδα δημιουργών οι Ρόλοι περιγράφουν τις κύριες δραστηριότητες ή σκοπό της ομάδας ή του ιδρύματος. Σε περίπτωση που υπάρχουν πολλαπλοί Ρόλοι, ένας από αυτούς μαρκάρεται ως προτιμώμενος (Εικόνα 17). Συχνά ο προτιμώμενος Ρόλος είναι ο γενικός ρόλος καλλιτέχνης (artist). Επίσης, για τους ρόλους μπορεί να εμφανίζεται η Ημερομηνία Έναρξης και Λήξης του κάθε Ρόλου (Εικόνα 18)

<p>artist (preferred) miniaturist portraitist painter</p>

Εικόνα 17. Εμφάνιση πολλαπλών Ρόλων και Προτιμώμενος Ρόλος

lithographer	... from 1818 and 1823, his lithographs are among the earliest examples of the technique by a Dutch artist and were probably created to satisfy the demand for souvenirs by travellers on the Grand Tour
Start Date: 1818 End Date: 1823	

Εικόνα 18. Ημερομηνία Έναρξης και Λήξης Προτιμώμενου όρου

12. Το φύλο του καλλιτέχνη (Gender).
13. Ο τόπος γέννησης και θανάτου του καλλιτέχνη (Birth Place and Death Place). Ο τόπος στο ULAN στηρίζεται στις εγγραφές του TGN (περιγράφεται παρακάτω).

Εκτός από τις ιεραρχικές σχέσεις και τις σχέσεις συνωνυμίας στο ULAN χρησιμοποιούνται και σημασιολογικές σχέσεις που συνδέουν μεταξύ τους ονόματα ή ομάδες δημιουργών. Είναι κυρίως επαγγελματικές σχέσεις. Συμπεριλαμβάνονται επίσης και σχέσεις συγγένειας καθώς και σχέσεις με τις οποίες ένας καλλιτέχνης συνδέεται με μια ομάδα καλλιτεχνών (Εικόνα 19). Οι σχέσεις αυτές είναι πάντα αντίστροφες.

Related People or Corporate Bodies:

child of [Jacobsz., Hughe](#)

..... (North Netherlandish painter, 1480-1538) [500017959]

student of [Engebrechtsz., Cornelius](#)

..... (North Netherlandish painter, ca. 1465-1527) [500003686]

Εικόνα 19. Παράδειγμα σημασιολογικών σχέσεων στο ULAN

3.2.3 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Thesaurus of Geographic Names (TGN)

Το TGN του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty³ είναι ένα δομημένο λεξιλόγιο που άρχισε να αναπτύσσεται το 1987. Ο αρχικός πυρήνας του ήταν τα χιλιάδες γεωγραφικά ονόματα που είχαν χρησιμοποιηθεί σε πολλά έργα του Getty για την καταλογογράφηση. Περιλαμβάνει ορολογία που χρειάζεται για την καταλογογράφηση και ανάκτηση πληροφορίας για τις εικαστικές τέχνες και την αρχιτεκτονική. Ακολουθεί τις ίδιες αρχές που εφαρμόστηκαν στο AAT. Δομείται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τη δόμηση θησαυρών ISO και NISO. Επίσης, περιλαμβάνει ιεραρχικές σχέσεις, σχέσεις ισοδυναμίας και σημασιολογικές σχέσεις. Μέχρι σήμερα περιλαμβάνει 2.035.195 ονόματα και ονομασίες τόπων. Η χρονική του κάλυψη ξεκινά από την Αρχαιότητα και φτάνει μέχρι σήμερα, και το εύρος του είναι παγκόσμιο. Το TGN περιλαμβάνει (Haring 2010):

1. Έθνη, Πόλεις και Αρχαιολογικούς τόπους
Το TGN εστιάζει σε πολιτικές και διοικητικές οντότητες που προσδιορίζονται από διαχειριστικές συνθήκες. Συμπεριλαμβάνει κατοικημένες περιοχές, έθνη, αυτοκρατορίες, κράτη, περιφέρειες και ορισμένες γειτονιές. Αυτές οι διοικητικές οντότητες περιλαμβάνουν τόπους που προσδιορίζονται από ανεξάρτητα κράτη, οντότητες με κυβερνήσεις καθώς και οντότητες με σύνορα που έχουν προσδιοριστεί από εκκλησιαστικές ή φυλετικές αρχές.
2. Φυσικά Χαρακτηριστικά
Είναι χαρακτηριστικά της επιφάνειας της γης που έχουν σχηματιστεί από φυσικές δυνάμεις. Περιλαμβάνουν ηπείρους, βουνά, δάση, ποτάμια, ωκεανούς, βυθισμένα νησιά και πρώην ηπείρους. Γενικά το TGN δεν περιλαμβάνει χαρακτηριστικά της επιφάνειας της γης που έχουν δημιουργηθεί από τους ανθρώπους και μοιάζουν με τα φυσικά χαρακτηριστικά όπως δρόμοι και κανάλια.
3. Τόπους που πια δεν υπάρχουν
Πρόκειται για τόπους που έχουν εξαφανιστεί, όπως ερημωμένοι οικισμοί, ιστορικά κράτη και χαμένα φυσικά χαρακτηριστικά όπως βυθισμένα νησιά.

Το TGN δεν περιλαμβάνει μικρότερα χαρακτηριστικά που βρίσκονται μέσα στα όρια μιας πόλης όπως κτήρια και δρόμους. Επίσης, δεν περιλαμβάνει μυθικά και θρυλικά μέρη όπως τον Κήπο της Εδέμ. Χαμένες τοποθεσίες μπορεί να περιλαμβάνονται αν γενικά πιστεύεται ότι έχουν υπάρξει ακόμα και αν οι ακριβείς ιστορικές τους τοποθεσίες δεν είναι γενικά γνωστές. Επίσης, δεν περιλαμβάνει πολιτιστικές και πολιτικές ομάδες. Έξω από το εύρος του TGN βρίσκονται τα αρχιτεκτονικά έργα.

³<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/>

Περιστασιακά μπορεί να περιλαμβάνονται στο TGN ονόματα κτηρίων, αλλά αυτό περιορίζεται στα ονόματα κτηρίων ή συγκροτημάτων που βρίσκονται στην εξοχή.

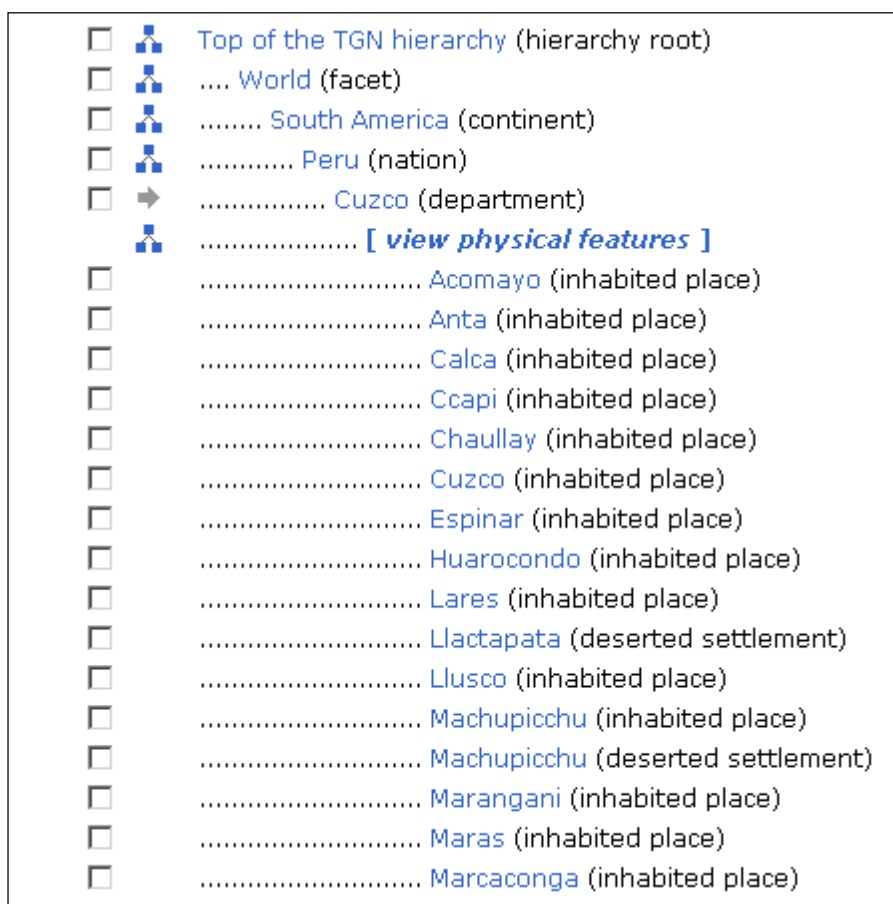
Το TGN δομείται ιεραρχικά. Στην κορυφή της ιεραρχίας βρίσκεται ο κόμβος Top of the TGN hierarchies. Οι βασικές υποδιαιρέσεις της ιεραρχίας του TGN είναι οι ακόλουθες δύο Όψεις (Facets) (Πίνακας XIV).

Πίνακας XIV, Οι Όψεις (Facets) της ιεραρχίας του ULAN

Κόσμος (World)	Σε αυτήν την Όψη οι τόποι οργανώνονται σε ιεραρχίες που γενικά αναπαριστούν την τρέχουσα πολιτική και φυσική μορφή του κόσμου, παρόλο που περιλαμβάνονται και κάποια ιστορικά έθνη και αυτοκρατορίες.
Εξωγήινα μέρη (Extra Terrestrial Places)	Περιλαμβάνει τοποθεσίες που βρίσκονται έξω από τη γη όπως για παράδειγμα το ηλιακό σύστημα, οι πλανήτες και τα φεγγάρια τους.

Μέσα στις Όψεις του TGN οι ιεραρχίες οργανώνονται κυρίως με τη σχέση μέρους όλου. Οι τόποι εμφανίζονται μέσα στο ευρύτερό τους περιεχόμενο. Από τη στιγμή μάλιστα που πολλοί τόποι μπορεί να έχουν το ίδιο όνομα, μόνο το όνομα μιας πόλης δεν αρκεί για την αναγνώρισή της. Για παράδειγμα, στις ΗΠΑ υπάρχουν πολλές πόλεις με το όνομα Columbus. Η πόλη υπάρχει μέσα στο ευρύτερο περιεχόμενο μιας πολιτείας, που είναι μέρος ενός κράτους το οποίο υπάρχει μέσα στο ευρύτερο περιεχόμενο ενός έθνους (Lanzi 1998).

Για τον τελικό χρήστη η ιεραρχική θέση φαίνεται σε μια οθόνη που δείχνει το ευρύτερο περιεχόμενο ή αλλιώς το 'γονέα' της έννοιας. Η ιεραρχία εμφανίζεται κάθετα και οι σχέσεις μέρους όλου μαρκάρονται με δείκτη (Εικόνα 20).

Εικόνα 20. Παράδειγμα εμφάνισης της ιεραρχίας του TGN

Καθώς δεν υπάρχει προβλέψιμος αριθμός επιπέδων για την ιεραρχία του TGN, ένας ορισμένος αριθμός όρων (Εικόνα 21) που χαρακτηρίζουν τύπους χρησιμοποιείται, ώστε να δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να δομήσουν ιεραρχίες με συγκεκριμένο αριθμό επιπέδων, όπου αυτό απαιτείται. Οι όροι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν για κατοικημένα μέρη, αλλά όχι απαραίτητα για τα φυσικά χαρακτηριστικά.

- continent - (preferred place type)
- primary political unit - (place type in position #2, for nations, empires, etc.)
- first level subdivision - (place type in position #2)
- second level subdivision - (place type in position #2)
- inhabited place or deserted settlement - (preferred place type)

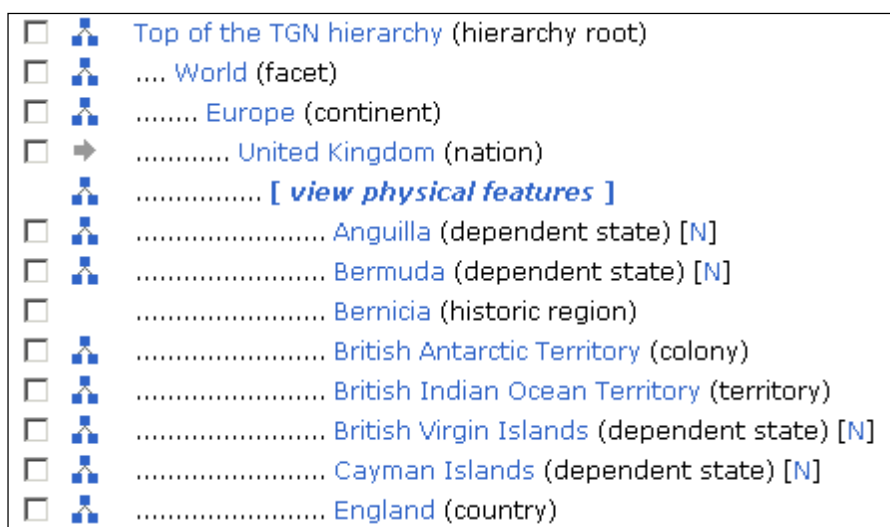
Εικόνα 21. Τα προτεινόμενα επίπεδα για τη δόμηση της ιεραρχίας στο TGN

Το TGN μπορεί να είναι και πολυιεραρχικό. Η πολυιεραρχία χρησιμεύει για να αναπαρασταθούν ασυνήθιστες ή περίπλοκες σχέσεις κατοικημένων μερών με τις έννοιες 'γονείς' τους. Όταν ένα μέρος έχει διαφορετικούς πολιτικούς και φυσικούς γονείς εφαρμόζεται η πολυιεραρχία (Εικόνα 22). Πολυιεραρχία επίσης εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που μια κατοικημένη περιοχή περνά διοικητικά σύνορα, όπως επίσης και αν η δικαιοδοσία μιας περιοχής είναι αμφιλεγόμενη ανάμεσα σε δύο έθνη. Τότε η περιοχή αυτή εμφανίζεται κάτω και από τα δύο έθνη. Στο παράδειγμα της Εικόνας 26 η κύρια θέση των Βερμούδων στην ιεραρχία, που εμφανίζεται πρώτη

βασίζεται στη φυσική της τοποθεσία, ενώ η δεύτερη θέση της στην ιεραρχία στηρίζεται στο γεγονός ότι πολιτικά συσχετίζεται με το Ηνωμένο Βασίλειο. Όταν εμφανίζεται ο μη προτιμώμενος κόμβος της ιεραρχίας μαρκάρεται με το γράμμα N (Εικόνα 23).

Εικόνα 22. Παράδειγμα πολυιεραρχίας στο TGN

Εικόνα 23. Εμφάνιση μη προτιμώμενου όρου στην ιεραρχία του TGN

Οι όροι στο TGN είναι ονόματα και ονομασίες τόπων. Αυτοί οι όροι συμπεριλαμβάνουν τον όρο που έχει οριστεί ως προτιμώμενος (και μαρκάρεται με την ετικέτα preferred) και άλλους όρους. Όλοι οι όροι που συμπεριλαμβάνονται σε μια εγγραφή συνδέονται μεταξύ τους με ένα μοναδικό αναγνωριστικό κωδικό (Subject ID). Αυτός ο αναγνωριστικός κωδικός στην ουσία αποδίδεται σε κάθε έννοια και χρησιμοποιείται για να συνδέονται τα ονόματα και άλλες πληροφορίες με την κάθε εγγραφή.

Όλοι οι όροι που ανήκουν σε μια εγγραφή και συνδέονται με τον ίδιο αναγνωριστικό κωδικό θεωρούνται ισοδύναμοι, δηλαδή συνώνυμοι (equivalents i.e., synonyms). Μια εγγραφή στο TGN μπορεί να περιέχει τα διαλεκτικά και Αγγλικά ονόματα του τόπου, το όνομα του τόπου σε διάφορες γλώσσες και ιστορικά ονόματα. Σε κάθε εγγραφή ένα όνομα μαρκάρεται σαν προτιμώμενο (preferred), που είναι το όνομα που συναντάται πιο συχνά στις βιβλιογραφικές πηγές (Εικόνα 24). Τα χαρακτηριστικά του κάθε ονόματος ή ονομασίας που συμπεριλαμβάνεται στο TGN δίνονται με ετικέτες που συνήθως είναι κεφαλαία γράμματα μέσα σε παρενθέσεις που ακολουθούν τον όρο (Εικόνα 24).

München (preferred, C,V,N,German-P) Munich (C,O,N,English-P) Monaco (C,O,N) Monaco di Baviera (C,O,N) Munichen (H,O,N)
--

Εικόνα 24. Παράδειγμα εμφάνισης προτιμώμενου όρου σε μια εγγραφή του ULAN

Ακολουθεί η περιγραφή ορισμένων ετικετών που μπορεί να συνοδεύουν έναν όρο:

1. Το όνομα προβολής (Display Name). Ένα όνομα με αυτήν την ετικέτα σημαίνει ότι αυτό το όνομα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε επιγραφές και σε λίστες αποτελεσμάτων όπου η χρήση του προτιμώμενου όρου μπορεί να προκαλέσει σύγχυση (Εικόνα 25). Αν η τιμή αυτής της ετικέτας είναι Index τότε αυτό το όνομα πρέπει να χρησιμοποιείται στις αλφαβητικές λίστες. Το όνομα που πρέπει να χρησιμοποιείται στις αλφαβητικές λίστες είναι και το προτιμώμενο όνομα:

Y = Yes (i.e., this is the Display Name)

I = Index

N = No

NA = Not Applicable

Los Angeles (preferred, C,V,N) Los Angeles county (display, C,O,N)

Εικόνα 25. Παράδειγμα εμφάνισης ονόματος προβολής

2. Ιστορικές ετικέτες που δείχνουν αν το όνομα είναι σύγχρονο ή ιστορικό:

C = Current

H = Historical

B = Bothcurrentandhistorical

U = Unknown

NA = Not Applicable

3. Διαλεκτικές ετικέτες, που δείχνουν αν ο όρος ανήκει στην καθομιλουμένη τοπική γλώσσα ή σε κάποια άλλη γλώσσα (Vernacular flag). Μπορεί να υπάρχουν και πολλαπλά διαλεκτικά ονόματα:

V = Vernacular

O = Other

U = Undetermined

4. Ημερομηνίες σχετικές με τη χρήση των ονομάτων(Dates for the Names):

Οι ημερομηνίες αποτελούν μια ημερομηνία που εμφανίζεται σαν σημείωση στην εγγραφή (Display Date) και αναφέρονται σε μια ημερομηνία σχετική με χρήση του ονόματος και δεν είναι απαραίτητα συνδεδεμένες με την ύπαρξη του τόπου. Χωρίζεται σε Ημερομηνία Έναρξης (Start Date) και Ημερομηνία Λήξης (End Date) που είναι χρονολογίες που περιορίζουν τη χρονική περίοδο της ημερομηνίας που

εμφανίζεται στην εγγραφή. Σημειώνεται ότι οι ημερομηνίες αναφέρονται στη χρήση του ονόματος. Οι Ημερομηνίες Έναρξης και Λήξης είναι χρονολογίες στο Γρηγοριανό Ημερολόγιο. Οι χρονολογίες Προ Χριστού εκφράζονται με αρνητικούς αριθμούς. Αν το όνομα χρησιμοποιείται αυτή τη στιγμή για αναφορά στον τόπο τότε η Ημερομηνία Λήξης είναι 9999 (Εικόνα 26)

Florentia (H,V,N,Latin) name of Roman colony on N bank of Arno Start Date: -100 End Date: 1500
--

Εικόνα 26. Παράδειγμα ημερομηνίας σχετικής με τη χρήση του ονόματος

5. Γλώσσωνονομάτων (Language of the Names). Κάποιες από τις εγγραφές του TGN περιέχουν ονόματα των οποίων προσδιορίζεται και η γλώσσα. Οι ονομασίες των γλωσσών προέρχονται από ένα ελεγχόμενο λεξιλόγιο. Τη γλώσσα μπορεί να ακολουθεί ένα P (=Preferred) που δείχνει ότι αυτός είναι ο προτιμώμενος όρος σε κάθε γλώσσα (Εικόνα 27). Όταν το όνομα που ορίζεται ως προτιμώμενο για το όνομα ενός τόπου δεν είναι στα Αγγλικά, τότε το Αγγλικό του όνομα οπωσδήποτε πρέπει να περιλαμβάνεται και να σημειώνεται (Εικόνα 27).

Bruxelles (preferred, C,V,N,French-P) Brussel (C,V,N,Dutch-P) Bruselas (C,O,N) Brussels (C,O,N,English-P) Brusselle (C,O,N) Brüssel (C,O,N,German-P) Bruxellae (H,O,N,Latin)

Εικόνα 27. Παράδειγμα εμφάνισης ονόματος σε διαφορετικές γλώσσες

Εκτός από τις ιεραρχικές σχέσεις και τις σχέσεις συνωνυμίας στο TGN χρησιμοποιούνται και σημασιολογικές σχέσεις που συνδέουν μεταξύ τους ονόματα τόπων (Εικόνα 28). Οι σχέσεις αυτές είναι πάντα αντίστροφες.

ally of Bologna (inhabited place) (World, Europe, Italy, Emilia-Romagna, Bologna province) [7004847] Guelf allies during the 13th and 14th centuries Start Date: 1250 End Date: 1400

Εικόνα 28. Παράδειγμα σημασιολογικής σχέσης στο TGN

3.2.4 Το ελεγχόμενο λεξιλόγιο Getty Cultural Objects Name Authority(CONA)

Το CONA είναι το τελευταίο κατά σειρά από τα τέσσερα λεξιλόγια που αναπτύσσει το Getty⁴ και ακόμα βρίσκεται στα πρώτα στάδια της ανάπτυξης του. Αρχικά θα περιέχει ένα μικρό αριθμό δεδομένων από έργα καταλογογράφησης του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty και αναμένεται στη συνέχεια να διευρυνθεί με τη συνδρομή των

⁴<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/cona/>

χρηστών. Το 2005 ολοκληρώθηκε η σύνδεση του μοντέλου δεδομένων που χρησιμοποιήθηκε στα προαναφερθέντα λεξιλόγια (AAT, ULAN, TGN) με πιθανά πεδία του CONA. Δομείται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα για τη δόμηση θησαυρών ISO και NISO. Επίσης, περιλαμβάνει ιεραρχικές σχέσεις, σχέσεις ισοδυναμίας και σημασιολογικές σχέσεις. Περιέχει βιβλιογραφικά αρχεία (authority records) για πολιτιστικά έργα στα οποία συμπεριλαμβάνεται η αρχιτεκτονική και άλλα κινητά έργα όπως πίνακες, γλυπτά, εκτυπώσεις, σχέδια, χειρόγραφα, φωτογραφίες, υφάσματα, κεραμικά, έπιπλα, οπτικά μέσα όπως οι νωπογραφίες. Το CONA δομείται ιεραρχικά. Στην κορυφή της ιεραρχίας βρίσκεται ο κόμβος Top of the CONA hierarchies. Οι βασικές υποδιαιρέσεις της ιεραρχίας του CONA είναι οι ακόλουθες δύο Όψεις (Facets) (Πίνακας XV).

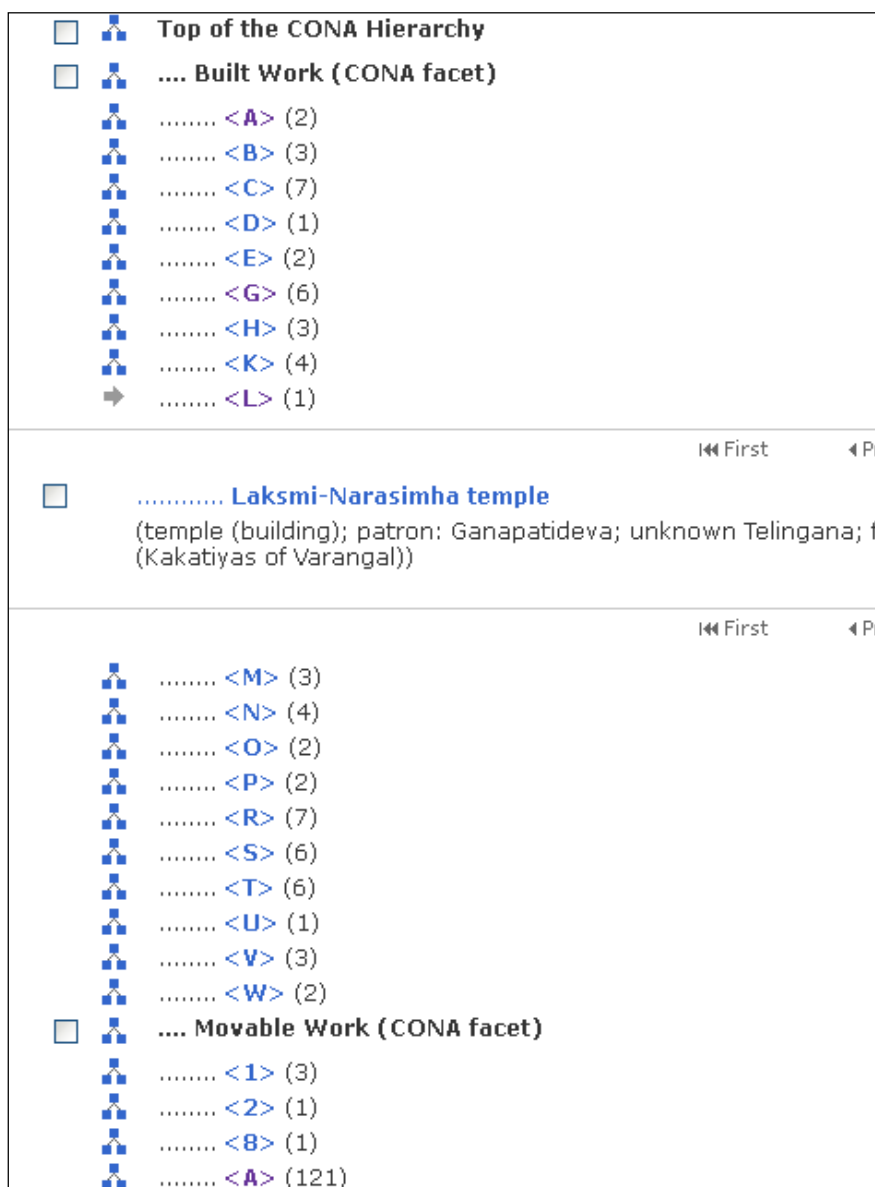
Πίνακας XV. Οι Όψεις της ιεραρχίας του CONA

Κτήρια (Built Works)	Στο πλαίσιο του CONA κτήρια είναι τα αρχιτεκτονικά δημιουργήματα που έχουν δομή ή αρχιτεκτονικά μέρη, είναι σχετικά σταθερά και μόνιμα και με βάση το μέγεθός τους κατάλληλα για κατοίκηση (αλλά όχι μόνο περιορισμένα για κατοίκηση). Τα περισσότερα κτήρια που περιλαμβάνονται στο CONA τυπικά έχουν αισθητική αξία, έχουν σχεδιαστεί από αρχιτέκτονα και έχουν χτιστεί από επιδέξιους εργάτες.
Κινητά Έργα (Movable Works)	Η Όψη αυτή περιλαμβάνει κινητά αντικείμενα που μπορούν να μετακινηθούν από το ένα μέρος στο άλλο σε αντίθεση με τα κτήρια. Είναι χρήσιμο να γίνεται ο διαχωρισμός ανάμεσα στα κτήρια και τα κινητά έργα, γιατί τα κινητά έργα συνήθως βρίσκονται σε ένα αποθετήριο, έχουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό σε αυτό το αποθετήριο, μπορεί κανείς να δει το ιστορικό των τοποθεσιών όπου έχουν βρεθεί, χαρακτηριστικά που, μαζί με άλλα, τα κάνουν τυπικά να διαφέρουν από τα έργα της αρχιτεκτονικής. Στο πλαίσιο του CONA τα Κινητά Έργα περιλαμβάνουν εικαστικά έργα όπως αυτά που συγκεντρώνονται στα Μουσεία, παρά το γεγονός ότι τα ίδια τα αντικείμενα μπορεί να βρίσκονται στην κατοχή ενός Μουσείου ή να ανήκουν σε έναν ιδιώτη συλλέκτη. Η τέχνη του θεάτρου συμπεριλαμβάνεται σε αυτήν την Όψη του CONA.

Top of CONA Hierarchy
Movable Works
Theatrum civitatum nec non admirandorum Neapolis et Siciliae regnorum
View of Naples

Εικόνα 29. Παράδειγμα εμφάνισης της σχέσης μέρους-όλου στην ιεραρχία

Μέσα στις Όψεις του CONA οι ιεραρχίες οργανώνονται κυρίως με τη σχέση μέρους όλου. Όλα τα έργα τοποθετούνται κάτω από μια Όψη. Επιπλέον, το όλον και τα μέρη ενός έργου μπορούν να δομηθούν σε ιεραρχίες. Στην Εικόνα 29 το σχέδιο View of Naples φαίνεται στην ιεραρχία σαν μέρος ενός τόμου. Το CONA μπορεί να είναι και πολυιεραρχικό. Αυτό σημαίνει ότι ένας όρος μπορεί να εμφανίζεται κάτω από περισσότερους από έναν κόμβους της ιεραρχίας. Σε αυτήν την περίπτωση ο προτιμώμενος κόμβος της ιεραρχίας εμφανίζεται πρώτος. Η ιεραρχία του CONA εμφανίζεται στον τελικό χρήστη σαν αλφαβητική λίστα (Εικόνα 30). Οι όροι του CONA περιλαμβάνουν τίτλους και ονόματα που έχουν δοθεί σε ένα έργο τέχνης, αρχιτεκτονικής ή σε ένα έργο του υλικού πολιτισμού. Το κάθε έργο μπορεί να έχει και περισσότερους από έναν τίτλους οι οποίοι μπορεί να βρίσκονται και σε διαφορετικές γλώσσες. Σε αυτήν την περίπτωση, ακολουθώντας το πρότυπο των άλλων τριών λεξιλογίων, ο προτιμώμενος τίτλος μαρκάρεται (Εικόνα 31). Επίσης, μπορεί να αναφέρεται η γλώσσα κάθε τίτλου και ο προτιμώμενος τίτλος για κάθε γλώσσα μαρκάρεται με το γράμμα P (preferred).

Εικόνα 30. Παράδειγμα εμφάνισης της ιεραρχίας του CONA

Εικόνα 31. Παράδειγμα εμφάνισης προτιμώμενου όρου στο CONA

Επίσης, υπάρχουν ετικέτες που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν τα χαρακτηριστικά ενός όρου του CONA αντίστοιχοι με τις ετικέτες που χρησιμοποιούνται στα άλλα λεξιλόγια του Getty. Στις εγγραφές του CONA υπάρχουν κάποια πεδία που επιτρέπουν τη διασύνδεσή του με το AAT, το TGN και το ULAN αλλά και με άλλες εγγραφές του ίδιου του CONA. Στην Εικόνα 32 παρουσιάζονται ενδεικτικά κάποια από αυτά τα πεδία. Ειδικότερα:

1. Το πεδίο Τύπος Αντικειμένου/ Έργου (Object/WorkType): Σύνδεσμοι με το AAT παρέχουν το είδος του αντικειμένου ή του έργου που περιγράφεται.
2. Το πεδίο Δημιουργός (Creator): Σύνδεσμοι με το ULAN παρέχουν το όνομα προσώπου ή οργανισμών που ευθύνονται για το σχεδιασμό, την παραγωγή, τη κατασκευή ή την αλλοίωση του έργου
3. Το πεδίο Υλικά και Τεχνικές (Materials and Techniques): Σύνδεσμοι (links) με το AAT παρέχουν τον κατάλογο του AAT για τα υλικά που απαιτούνται για τη δημιουργία ενός έργου καθώς και για τις τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του.
4. Το πεδίο Τρέχουσα Τοποθεσία ή Άλλες τοποθεσίες: Σύνδεσμοι (links) με το TGN παρέχουν τον κατάλογο του TGN για να δηλωθεί το αποθετήριο που είναι αυτή τη στιγμή υπεύθυνο για το έργο ή αν πρόκειται για μνημεία, η γεωγραφική τοποθεσία του έργου.
5. Το πεδίο Τεχνοτροπία (Style): Σύνδεσμοι (links) με το AAT παρέχουν όρους από το AAT που περιγράφουν το στυλ, την ιστορική περίοδο ή τη σχολή της οποίας τα χαρακτηριστικά απεικονίζονται στο έργο.
6. Το πεδίο Γεγονότα (Events): Σύνδεσμοι (links) με το AAT παρέχουν όρους από το AAT που αναφέρονται σε γεγονότα που σχετίζονται με την ιστορία του έργου. Χρησιμοποιείται ειδικότερα για να αναφέρονται οι εκθέσεις στις οποίες το έργο έχει συμπεριληφθεί. Ένα γεγονός πρέπει πάντα να ακολουθείται από τόπο (Place for the Event) που είναι ένα πεδίο που παρέχει συνδέσμους με το TGN) και από την ημερομηνία του γεγονότος (Dates for the Event).
7. Το πεδίο Απεικονιζόμενα Θέματα (Depicted Subjects) : Σύνδεσμοι (links) με τα άλλα τρία λεξιλόγια του Getty παρέχουν όρους που περιγράφουν τι απεικονίζεται στο έργο:
 - Το πεδίο Πρόσωπα ή Ομάδα Προσώπων (Person or Corporate Body) : Σύνδεσμοι (links) με το ULAN παρέχουν τον κατάλογο του ULAN για τα ονόματα των προσώπων που απεικονίζονται στα έργα. Εδώ συμπεριλαμβάνονται επίσης τα κύρια ονόματα των επιμελητών των έργων καθώς και τα ονόματα ιστορικών χαρακτήρων.
 - Το πεδίο Γεωγραφικοί Τόποι (Geographic places): Σύνδεσμοι με το TGN παρέχουν τον κατάλογο για την περιγραφή των γεωγραφικών πληροφοριών που απεικονίζονται στα έργα, όπως τα κύρια ονόματα των πόλεων ή των βουνών.
 - Το πεδίο Γενικοί Όροι (Generic Terms): Σύνδεσμοι με το AAT παρέχουν τον κατάλογο για την περιγραφή των θεμάτων που δεν περιγράφονται με κύρια ονόματα.
 - Το πεδίο Έργα (Works): Σύνδεσμοι με άλλα έργα που περιγράφονται στο CONA. Χρησιμοποιούνται όταν ένα έργο απεικονίζει ένα άλλο έργο που περιλαμβάνεται στο CONA για παράδειγμα, αν μια ζωγραφιά απεικονίζει ένα κτήριο το οποίο έχει καταχωρηθεί στο CONA.

Cultural Objects Names Authority® Full Record Display

[New Search](#) [Previous Page](#) [Help](#)

ID: 700002212 **Record Type:** [Movable Work](#)

Images: 1

Irises (painting (visual work); Vincent van Gogh (Dutch, 1853 - 1890) (Dutch Artist); 1889; J. Paul Getty Museum (Los Angeles, Los Angeles county, Calif...; 90.PA.20)

Note: The Irises represents a patch of garden in the asylum at Saint-Remy, where van Gogh took refuge from May 1889 until May 1890 following his breakdown at Arles. During his first month at Saint-Remy he did not leave the grounds, but devoted himself to painting the sparsely planted garden, beginning with Irises. Rarely depicted in 19th-century Western art, irises had appeared in van Gogh's work first at the end of his stay in Arles as a minor element in a larger landscape.

Titles:
Irises (preferred,C,U,D,RP,English-P,U,U)
Irissen (C,U,Dutch,U,U)
Les Iris (C,U,French,U,U)
Die Irisse (C,U,German,U,U)
Piante di iris (C,U,Italian,U,U)
Irysy (C,U,Polish,U,U)

Catalog Level: item

Work Types:
[painting \(visual work\)](#) [300033618] (preferred)
 (Objects Facet, Visual and Verbal Communication (Hierarchy Name), Visual Works (Hierarchy Name), visual works (works), <visual works by material or technique>)

Classifications:
[paintings](#) (preferred)
[European art](#)

Creation Date: 1889

Creator Display:
[Vincent van Gogh \(Dutch, 1853 - 1890\) \(Dutch Artist\)](#) [preferred,JPGM]
[Vincent van Gogh \(Dutch, 1853-1890, active in France\)](#) [,VP]
[Gogh, Vincent van \(Dutch painter and draftsman, 1853-1890\)](#) [500115588]

Locations:
Current: [J. Paul Getty Museum \(Los Angeles, Los Angeles county, California, United States\)](#) [500115988] J. Paul Getty Trust, Corporate Bodies (Corp. Body)
 Repository Numbers: 90.PA.20
Other: Creation: [Saint-Rémy](#) [5001113] Midi-Pyrénées (region (administrative division)), France (nation), Europe (continent), World (facet) (Geographic)

Display Materials: Oil on canvas
[oil paint \(paint\)](#) [300015050]
(Materials Facet, Materials (Hierarchy Name), materials (matter), <materials by function>, coating (material), <coating by form>, paint (coating), <paint by composition or origin>)
[canvas](#) [300014078]
(Materials Facet, Materials (Hierarchy Name), materials (matter), <materials by form>, <materials by physical form>, <fiber and fiber products>, fiber products, textile materials, <textile materials by process or technique>)
[impasto](#) [300053368]
(Activities Facet, Processes and Techniques (Hierarchy Name), <processes and techniques (processes and techniques)>, <processes and techniques by specific type>, image-making processes and techniques, <painting and painting techniques>, painting techniques, <painting techniques by application method or circumstances>)
[palette knives \(painting equipment\)](#) [300022600]
(Objects Facet, Furnishings and Equipment (Hierarchy Name), Tools and Equipment (Hierarchy Name), equipment, <equipment by process>, image-making equipment, painting equipment)
[brushes \(implements\)](#) [300024760]
(Objects Facet, Furnishings and Equipment (Hierarchy Name), Tools and Equipment (Hierarchy Name), equipment, <equipment by process>, <surface working and finishing equipment>, <surface working and finishing tools and accessories>)
[oil paint \(paint\)](#) [300015050]
(Materials Facet, Materials (Hierarchy Name), materials (matter), <materials by function>, coating (material), <coating by form>, paint (coating), <paint by composition or origin>)
[canvas](#) [300014078]
(Materials Facet, Materials (Hierarchy Name), materials (matter), <materials by form>, <materials by physical form>, <fiber and fiber products>, fiber products, textile materials, <textile materials by process or technique>)

Dimensions: Unframed: 71.1 x 93 cm (28 x 36 5/8 in.); Framed: 95.3 x 115.6 x 7.9 cm (37 1/2 x 45 1/2 x 3 1/8 in.)

Events:
[exhibition: Salon des Indépendents of 1889 Ville de Paris, Département de](#) [7002980] (Île-de-France (region (administrative division)), France (nation), Europe (continent), World (facet))

Cultures:
[Dutch](#) (preferred)
[European](#)

Style/Period/Group/Movement:
[Post-Impressionist](#) [300021508] (preferred,style)
(Styles and Periods Facet, Styles and Periods, <styles| periods| and cultures by region>, European, <modern European styles and movements>, <modern European fine arts styles and movements>)
[Impressionist \(style\)](#) [300021503] (N/A)
(Styles and Periods Facet, Styles and Periods, <styles| periods| and cultures by region>, European, <modern European styles and movements>, <modern European fine arts styles and movements>)

General Subject:
[botanical](#) (preferred)
[still life](#)

Specific Subjects:
[Iris \(genus\)](#) [300343602]
(Agents Facet, Living Organisms (Hierarchy Name), living organisms (entities), Eukaryota (domain), Plantae (kingdom), Angiospermae (division), Liliopsida (class), Asparagales (order), Iridaceae (family)) (AAT)
[gardens \(open spaces\)](#) [300008090]
(Objects Facet, Built Environment (Hierarchy Name), Open Spaces and Site Elements, open spaces, <open spaces by form>) (AAT)
[Nature](#) [300179372]
(Associated Concepts Facet, Associated Concepts, philosophical concepts) (AAT)
[landscapes \(representations\)](#) [300015636]
(Objects Facet, Visual and Verbal Communication (Hierarchy Name), Visual Works (Hierarchy Name), visual works (works), <visual works by subject type>) (AAT)
[soil](#) [300014330]
(Materials Facet, Materials (Hierarchy Name), materials (matter), <materials by composition>, combination inorganic/organic material) (AAT)
[irises \(plants\)](#) [300343602]
(Agents Facet, Living Organisms (Hierarchy Name), living organisms (entities), Eukaryota (domain), Plantae (kingdom), Angiospermae (division), Liliopsida (class), Asparagales (order), Iridaceae (family)) (AAT)
[regeneration](#) [300343606]
(Activities Facet, Events (Hierarchy Name), events (activities)) (AAT)

Provenance: Julien Tanguy (Père), - 1892 Octave Mirbeau, 1892 - 1905 Auguste Pellerin, 1905 - Galerie Bernheim Jeune Jacques Doucet, 1925 - 1929 Mme. Jacques Doucet, 1929 - 1938/1939 Jacques Seligmann et Fils, 1938/1939 - 1945/1946 Knoedler & Company, 1945/1946 - 1947 Joan Whitney Payson, 1947 - 1975 John Whitney Payson, 1975 - 1987 Alan Bond, 1987 - 1990 Sotheby's (New York), 1990

List/Hierarchical Position:
 Top of the CONA hierarchy
 Movable Work

Εικόνα 32. Παράδειγμα διασύνδεσης πεδίων μιας εγγραφής του CONA με τα άλλα λεξιλόγια του Getty

Στο CONA επίσης υπάρχουν και σημασιολογικές σχέσεις οι οποίες συσχετίζουν μεταξύ τους τα διάφορα έργα που περιλαμβάνονται στο CONA. Περιλαμβάνουν διάφορα είδη σχέσεων ανάμεσα στα έργα, εκτός από σχέσεις μέρους όλου, οι οποίες όπως έχει ήδη αναφερθεί εκφράζονται μέσα από την ιεραρχία. Μπορεί για παράδειγμα να περιγράψουν τη σχέση μεταξύ προσχέδιων και ολοκληρωμένων έργων. Οι σημασιολογικές σχέσεις είναι πάντα αντίστροφες. Ολοκληρώνοντας την περιγραφή των ελεγχόμενων λεξιλογίων του Ερευνητικού Ινστιτούτου Getty αξίζει να σημειωθεί ότι σε κάθε εγγραφή όλων των λεξιλογίων υπάρχει το πεδίο Sources and Contributors όπου αναφέρονται οι οργανισμοί ή τα έργα τα οποία έχουν συμβάλει δίνοντας πληροφορίες για τη συγκεκριμένη εγγραφή. Επίσης, στο πεδίο αυτό αναφέρονται και οι βιβλιογραφικές πηγές που περιέχουν τον όρο (Εικόνα 33).

Sources and Contributors:
 cup-hilt..... [VP]
 [Getty Vocabulary Program](#)
 cup-hilts..... [VP Preferred]
 [Blair, European and American Arms \(1962\)](#)
 [Mann, European Arms and Armour, 6th ed. \(1962\) GLOS](#)
 [Quick, Weapons and Military Terms \(1973\)](#)

Subject: [VP]
 [Diagram Group, Weapons \(1980\) illustration, 50; Spanish cup-hilt rapiers](#)

Note: [VP]

ID: 10000000
Brief Name: VP
Full Name: Getty Vocabulary Program

Εικόνα 33. Παράδειγμα εμφάνισης έργου που έχει συμβάλει σε μια εγγραφή όρου στα λεξιλόγια του Getty και βιβλιογραφικών αναφορών

4. Προδιαγραφές τεκμηρίωσης των πινάκων

Στο πλαίσιο του παρόντος έργου, ο τεκμηριωτής καλείται να συμπληρώσει ορισμένα πεδία της Βάσης Δεδομένων που αναπτύχθηκε για την αναλυτική τεκμηρίωση πινάκων του Σπύρου Παπαλουκά σύμφωνα με τις ακόλουθες προδιαγραφές. Σημειώνεται ότι τα ελεγχόμενα λεξιλόγια που απαιτούνται για τη συμπλήρωση πεδίων της βάσης θα δομηθούν σύμφωνα με το πρότυπο των λεξιλογίων του Getty, ενώ θα είναι και επεκτάσιμα. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση που κάποιος όρος δεν υπάρχει στο ελεγχόμενο λεξιλόγιο θα δίνεται η δυνατότητα να προστίθεται από τον τεκμηριωτή, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που περιγράφονται παρακάτω:

1. Πεδία της βάσης που απαιτείται να συμπληρωθούν με ονόματα:

Στην περίπτωση των δημιουργών ο τεκμηριωτής θα έχει στη διάθεσή του ένα ελεγχόμενο λεξιλόγιο που θα περιλαμβάνει τα ονόματα των δημιουργών από τα οποία θα επιλέγει αυτό που χρειάζεται. Σε περίπτωση που ένα όνομα δημιουργού δε συμπεριλαμβάνεται στο ελεγχόμενο λεξιλόγιο με τα ονόματα των δημιουργών ή ένα όνομα απαιτείται για τη συμπλήρωση κάποιου άλλου πεδίου (πχ. του πεδίου τεκμηριωτής) ο τεκμηριωτής έχει τη δυνατότητα να προσθέσει όνομα. Ο τρόπος γραφής του ονόματος ακολουθεί το πρότυπο του ULAN. Σύμφωνα με το ελεγχόμενο λεξιλόγιο ULAN του Getty προτιμώμενος όρος για το όνομα του δημιουργού ορίζεται ο αντεστραμμένος τύπος του ονόματος. Αυτό σημαίνει ότι προηγείται το επώνυμο, ακολουθεί το μικρό όνομα και μεταξύ τους χωρίζονται με κόμμα (,). Επιπλέον το πρώτο γράμμα του επωνύμου και το πρώτο γράμμα του ονόματος γράφονται με κεφαλαίο. Για παράδειγμα στην περίπτωση του Σπύρου Παπαλουκά ο προτιμώμενος όρος είναι Παπαλουκάς, Σπύρος. Δίνεται επίσης η δυνατότητα να υπάρχουν και ισοδύναμοι όροι πχ. Σπύρος Παπαλουκάς. Με τον ίδιο τρόπο θα συμπληρώνονται και όλα τα πεδία που απαιτείται να συμπληρωθούν με όνομα.

2. Πεδία της βάσης που απαιτείται να συμπληρωθούν με τοπωνύμια:

Στη βάση θα υπάρχει ελεγχόμενο λεξιλόγιο με τα ονόματα των τόπων το οποίο ακολουθεί το πρότυπο TGN του Getty. Προτιμώμενος όρος για τα τοπωνύμια ορίζεται η επίσημη ονομασία του τόπου. Το πρώτο γράμμα του τοπωνυμίου γράφεται με κεφαλαίο πχ. Άμφισσα. Δίνεται επίσης η δυνατότητα όπου είναι απαραίτητο να υπάρχουν και ισοδύναμοι όροι. Επιπλέον, σύμφωνα με το πρότυπο TGN του Getty δίνεται η δυνατότητα με τη σχέση ispartof που ορίζεται μέσα στο ίδιο το λεξιλόγιο να περιγράφεται ο νομός στον οποίο ανήκει διοικητικά ο συγκεκριμένος τόπος, το γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο ανήκει ο συγκεκριμένος νομός, όπως επίσης και το επίσημο κράτος στο οποίο ανήκει διοικητικά το κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα πχ. Άμφισσα ispartof Φωκίδα, Φωκίδα ispartof Στερεά Ελλάδα, Στερεά Ελλάδα ispartof Ελλάδα. Σε περίπτωση που τοπωνύμιο δεν υπάρχει στο ελεγχόμενο λεξιλόγιο θα συμπληρώνεται από τον τεκμηριωτή σύμφωνα με τις παραπάνω προδιαγραφές.

3. Πεδία της βάσης που απαιτείται να συμπληρωθούν με ημερομηνία ή χρονολογία:

Η αναγραφή της ημερομηνίας προτυποποιείται σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO/FDIS 8601 (International Organization for Standardization/Final Draft International Standard). Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό για την αναγραφή του έτους συστήνεται τετραψήφιος αριθμός [YYYY] για να αποφεύγεται το πρόβλημα που ενδεχομένως προκαλείται από το λεγόμενο πρόβλημα του 2000. Έτσι το πρότυπο αναπαριστά χρονολογίες από το 0000 μέχρι το 9999. Το 0000 αντιστοιχεί με το 1 Προ

Χριστού (ΠΧ)ενώ όλες οι υπόλοιπες χρονολογίες είναι Μετά Χριστόν (ΜΧ). Σύμφωνα με το πρότυπο αυτό η ημερομηνία αναγράφεται ως εξής: [YYYY]-[MM]-[DD]. Το [YYYY] αντιπροσωπεύει το έτος όπως περιγράφηκε πιο πάνω , το [MM] αντιπροσωπεύει το μήνα του χρόνου από το 01 μέχρι το 12, ο οποίος γράφεται με 2 ψηφία , το [DD] αντιπροσωπεύει την ημέρα του μήνα από την 01 μέχρι την 31, οποία γράφεται με 2 ψηφία. Η χρονολογία, ο μήνας και η μέρα χωρίζονται μεταξύ τους με παύλα [-]. Για παράδειγμα η ημερομηνία 4 Μαΐου 1983 σύμφωνα με το πρότυπο γράφεται 1981-05-04.Στην περίπτωση που το πεδίο πρέπει να συμπληρωθεί με χρονολογία η οποία περιγράφει ένα χρονικό διάστημα ανάμεσα σε δύο χρονολογίες τότε θα γράφονται οι δύο χρονολογίες με τον τρόπο που έχει ήδη περιγραφεί και μεταξύ τους θα χωρίζονται με παύλα [-] πχ. 1923-1924

4. Πεδία της βάσης που απαιτείται να συμπληρωθούν με γλώσσα:
Τα πεδία Γλώσσα θα συμπληρώνονται από τον τεκμηριωτή από ένα ελεγχόμενο λεξιλόγιο με τα ονόματα των γλωσσών. Αυτό το ελεγχόμενο λεξιλόγιο θα δομηθεί σύμφωνα με το πρότυπο αναγραφής των γλωσσών ISO 639.
5. Πεδία της βάσης που απαιτείται να συμπληρωθούν με τις διαστάσεις του αντικειμένου:
Η μονάδα μέτρησης των διαστάσεων που υιοθετείται είναι το εκατοστό. Γράφεται πρώτα ο αριθμός που αντιπροσωπεύει το μήκος ακολουθεί το επί [x] και στη συνέχεια γράφεται ο αριθμός που αντιπροσωπεύει το πλάτος. Ακολουθεί η μονάδα μέτρησης που όπως αναφέρθηκε είναι το εκατοστό, η οποία γράφεται εκ πχ. 53 x 53 εκ Σε περίπτωση που το μήκος ή το πλάτος είναι δεκαδικοί αριθμοί, τότε τα δεκαδικά τους ψηφία χωρίζονται με κόμμα [,] πχ. 62 x 53,5 εκ . Σε περίπτωση που απαιτείται να τεκμηριωθεί και άλλη διάσταση εκτός από το μήκος και το πλάτος πχ το βάθος ο τεκμηριωτής έχει τη δυνατότητα να προσθέσει τη διάσταση που θέλει, να την ονομάσει και να δώσει την τιμή της σε εκατοστά με τον τρόπο που έχει ήδη περιγραφεί.
6. Πεδία που απαιτείται να συμπληρωθούν με υλικά:
Αρχικά στο πεδίο Υλικά κατασκευής θα υπάρχει ελεγχόμενο λεξιλόγιο με τα υλικά κατασκευής των πινάκων του Σπύρου Παπαλουκά πχ. λάδι σε χαρτόνι. Σε περίπτωση που κάποιο υλικό κατασκευής δεν υπάρχει στο λεξιλόγιο θα δίνεται η δυνατότητα στον τεκμηριωτή να το προσθέσει ακολουθώντας την παρακάτω προδιαγραφή: Ο τεκμηριωτής συμπληρώνει το αρχικά το υλικό που χρησιμοποιείται στην επικάλυψη του πίνακα. πχ. μολύβι. Εάν αυτό το υλικό προσδιορίζεται από επίθετο ή επίθετα τα επίθετα προηγούνται. πχ. κόκκινο μολύβι. Ακολουθεί η πρόθεση σε. Στη συνέχεια ακολουθεί το υλικό πάνω στο οποίο γίνεται η επικάλυψη πχ. καμβάς. Επιπλέον ο τεκμηριωτής έχει τη δυνατότητα να συμπληρώνει και ένα-ένα τα υλικά κατασκευής του αντικειμένου στην καρτέλα που αναφέρεται στη σύνθεση του αντικειμένου. Σε αυτό το πεδίο θα υπάρχουν ελεγχόμενα λεξιλόγια για τα υλικά, τα οποία θα δομηθούν σύμφωνα με το πρότυπο AAT του Getty.
7. Κωδικός
Συμπληρώνεται από τον τεκμηριωτή με τον κωδικό καταλόγου που αναγράφεται στην καρτέλα του αντικειμένου
8. Ονομασία
Στο πεδίο ονομασία συμπληρώνεται από τον τεκμηριωτή η ονομασία του έργου. Η ονομασία γράφεται ως εξής: Το πρώτο γράμμα της ονομασίας είναι κεφαλαίο και η ονομασία τελειώνει με τελεία (.) πχ. Παρνασσός, το μπλε στίτι.

9. Τα πεδία που σχετίζονται με τη σήμανση του αντικειμένου είναι τα εξής:
 - Είδος σήμανσης: Συμπληρώνεται με ελεγχόμενο λεξιλόγιο το οποίο είναι και επεκτάσιμο, δηλαδή ο τεκμηριωτής έχει τη δυνατότητα να προσθέσει και άλλον όρο πχ. υπογραφή.
 - Θέση σήμανσης: Συμπληρώνεται με ελεγχόμενο λεξιλόγιο το οποίο είναι και επεκτάσιμο, δηλαδή ο τεκμηριωτής έχει τη δυνατότητα να προσθέσει και άλλον όρο πχ. κάτω δεξιά.
 - Περιεχόμενο: Στο πεδίο αυτό συμπληρώνεται από τον τεκμηριωτή το ακριβές περιεχόμενο της σήμανσης. Ο τεκμηριωτής απαιτείται εδώ να συμπληρώνει ακριβώς ό,τι βλέπει ακόμα και αν είναι για παράδειγμα ανορθόγραφο ή με λάθος σημεία στίξης.
10. Τα πεδία που αφορούν τη συντήρηση θα συμπληρώνονται ως εξής: Θα συμπληρώνεται πρώτα το μέρος του αντικειμένου και στη συνέχεια οι παρατηρήσεις και οι πραγματοποιημένες επεμβάσεις που αφορούν αυτό το συγκεκριμένο μέρος.
11. Τα πεδία που αφορούν τις απαιτητές συνθήκες έκθεσης-αποθήκευσης θα συμπληρώνονται με ελεγχόμενο λεξιλόγιο.

Βιβλιογραφία

Art & Architecture Thesaurus® Online :

<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/>

Cultural Objects Name Authority® Online:

<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/cona/>

Getty Thesaurus of Geographic Names® Online :

<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/>

GNU PSPP : <https://www.gnu.org/software/pspp/get.html>

Harping, P. 2010. Introduction to Controlled Vocabularies. Getty Publications: Los Angeles, United States of America.

Lanzi, E. 1998. Introduction to Vocabularies. Enhancing Access to Cultural Heritage Information. Getty Publications: Los Angeles, United States of America.

SPSS Statistics Base 17.0 User's Guide : <http://www.jou.ufl.edu/archive/researchlab/SPSS-Statistics-Base-Users-Guide-17.0.pdf>

Union List of Artist Names® Online : <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/ulan/>

Παράρτημα 1

Βιβλιογραφική αναφορά για τα κείμενα που χρησιμοποιήθηκαν στη στατιστική μελέτη

- Αμανατίδου Ευριδίκη. 2012. Το αεράκι και η καμινάδα. Καβάλα: Εκδόσεις Σαΐτα (available from: <http://www.saitapublications.gr/2012/12/ebook.11.html>)
- Βασιλείου Λέττα. 2014. Εφτά καρδιές (σ. 11-24). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Βουνισέας Πέτρος. 2014. Η ζωή είναι ένα σύνολο από (σ.9-10). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Δεγαμινιώτης Δημήτρης. 2013. Made in Latin America. Στο: 33 Διηγήματα (available from: microstory.gr)
- Διακαινισάκη Πόπη. 2014. Ο έρωτας του αμπελουργού (σ. 11-26). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Καζαντζάκης, Ν. 2010. Ο καπετάν Μιχάλης. Εκδόσεις Καζαντζάκη.
- Καλογεροπούλου Δάφνη. 2014. Κοίταξέ με για να δω ποια είμαι (σ.7-22). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Κουφάκης Νίκος. 2014. Οικογενειακή Πορσελάνη (σ.10-27). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Λάμπρου Μάρτυ. 2014. Με λυμένο χειρόφρενο (σ. 9-22). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος.
- Λεονάρδου Μάρω. 2014. Σιγά, ρε φίλε! (σ. 13-24). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος.
- Μανδύλα Λάνα. 2014. Για τον πατέρα μου (σ.11-20). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Παπαφράγκου Κατερίνα. 2012. Στη βουνοπλαγιά της χαράς. Καβάλα: Εκδόσεις Σαΐτα (available from: <http://www.saitapublications.gr/2012/12/ebook.12.html>)
- Σωτάκης Δημήτρης. 2014. Η ανάσταση του Μάικλ Τζάκσον (σ. 11-26). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Τέκου Ιφιγένεια-Ειρήνη. 2014. Μνήμες χαμένες στην άμμο (σ.9-26). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Τσιρίδης Παναγιώτης. 2012. Ο Ευτύχιος Καλλέργης και η συλλογή με τους εφιάλτες (σ.4-22). Αθήνα: Εκδόσεις Ψυχογιός
- Φακίνος Μιχάλης. 2013. Λευκή Ευθεία Γραμμή (σ.7-16). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος.
- Φουρουκλάς Λάκης. 2013. Εγκληματικά Ασύστολα (available from: <http://www.ebooks4greeks.gr/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B1%CF%83%CF%8D%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%B1>)
- Φραγκοπούλου Μυρτιά. 2014. Το Ψάρι στο Χώμα. Αθήνα: Πνευματικές Εκδόσεις.
- Χαβιάρης Στρατής. 2014. Άχνα (σ.5-20). Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος
- Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Τεύχος Γ', Γ Τάξη Γενικού Λυκείου. Αθήνα: ΟΕΔΒ
- Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου. Ανάδοχος συγγραφή: Μεταίχιμο
- Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Β' Γυμνασίου. Ανάδοχος συγγραφή: Μεταίχιμο
- Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Γ' Γυμνασίου. Ανάδοχος συγγραφή: Μεταίχιμο
- Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' & Δ' Δημοτικού. Ανάδοχος συγγραφή: Ελληνικά Γράμματα.
- Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Ε' & ΣΤ' Δημοτικού. Ανάδοχος συγγραφή: Ελληνικά Γράμματα.